

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/36

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 17. travnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. travnja 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića i ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/86

URBROJ: 50301-05/14-25-6

Zagreb, 16. travnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića i ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U
VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, travanj 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja:

Zakon o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, broj 52/18. i 155/23.), stupio je na snagu 14. lipnja 2018. godine, a 2020. godine Ministarstvo državne imovine prestalo je s radom, te je poslove iz njegovog djelokruga preuzelo Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20.).

Tijekom 2023. godine je donesen Zakon o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 21/23.), kojim je došlo do izmjene u nadležnosti u odnosu na pojedine oblike državne imovine definirane člankom 3. stavkom 1. Zakona o upravljanju državnom imovinom, i to u odnosu na dionice i poslovne udjele te osnivačka prava u pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, na način da su poslovi u odnosu na tu državnu imovinu stavljeni u nadležnost Ministarstva financija, dok je državna imovina u obliku nekretnina i pokretnina ostala u nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine.

Dosadašnji pravni okvir uspostavljen važećim Zakonom o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) nije ostvario potrebnu učinkovitost upravljanja državnom imovinom slijedom čega se ukazala potreba izrade posebnog zakonskog okvira koji će regulirati upravljanje državnom imovinom u obliku nekretnina i pokretnina u vlasništvu Republike Hrvatske kao i posebnog zakonskog okvira koji će regulirati državnu imovinu u obliku dionica, poslovnih udjela i osnivačkih prava u vlasništvu Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog, dana 30. prosinca 2023. godine na snagu je stupio Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 155/23.) čime su prestale važiti odredbe Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) koje se odnose na nekretnine i pokretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, dok će se ovim Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Zakon) i istovremenim donošenjem Zakona o Centru za restrukturiranje i prodaju, urediti područje upravljanja dionicama i poslovnim udjelima čiji je vlasnik odnosno imatelj Republika Hrvatska, čime će u cijelosti prestati važiti Zakon o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.).

Nedostatak trenutnog zakonskog okvira, koji regulira upravljanje dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u vlasništvu Republike Hrvatske, ponajprije se ogleda u

disperziranim vlasničkim ovlastima u odnosu na pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, koje su podijeljene između nadležnih ministarstava bez sustavne koordinacije i različitih praksi postupanja u pogledu aktivnosti vlasnika.

Važno je naglasiti da, iako opća država u širem smislu obuhvaća oko 900 pravnih osoba u većinskom vlasništvu, od kojih je većina, njih preko 800, u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, njih 36, ostvaruju i čine preko 80% prihoda i aktive u ukupnom broju društava opće države, unatoč maloj brojčanoj zastupljenosti. Iz navedenog proizlazi i fokus daljnjeg unaprjeđenja i monitoringa utvrđenog ovim prijedlogom Zakona, obzirom da upravo tih 36 pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku predstavljaju važan segment bruto domaćeg proizvoda te imaju veliki utjecaj na gospodarstvo, investicije, ostvarenje javnih ciljeva i prihode državnog proračuna.

Sagledavajući navedeno, unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske prepoznato je kao područje od iznimne važnosti za Republiku Hrvatsku, slijedom čega je, kao reformska mjera, sustavno harmonizirano u okviru nekoliko strateških dokumenata Republike Hrvatske.

Naime, usvajanje Zakona predstavlja kvalitativni pokazatelj provedbe reforme R.2. – Poboljšanje korporativnog upravljanja u državnim poduzećima od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i poduzeća u većinskom vlasništvu središnje države, utvrđen Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. – 2026. u okviru komponente C2. – Javna uprava, pravosuđe i državna imovina, podkomponente C. 2.4. – Unaprjeđenje upravljanja državnim imovinom.

Nadalje, unaprjeđenje upravljanja pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske također je prepoznato i u okviru Akcijskog plana za sudjelovanje Republike Hrvatske u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II), kao tzv. *Post Entry Commitment*, ali i u okviru Nacionalnog programa reformi za 2023. godinu.

U tom kontekstu, Republika Hrvatska je, kao međunarodni standard korporativnog upravljanja pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, prepoznala standarde Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD). OECD-ove Smjernice za korporativno upravljanje u poduzećima u državnom vlasništvu (engl. *OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises*) predstavljaju međunarodno prihvaćeni normativ kako države trebaju vršiti funkciju državnog vlasništva na način da se izbjegnu zamke pasivnog vlasništva, ali i pretjerane državne intervencije, te osiguravaju mehanizme kojima se postiže profesionalizacija upravljanja i nadzora. Između ostalog, OECD predstavlja i centar znanja koji omogućuje razmjenu iskustava i primjenu najboljih praksi u javnim politikama, kako bi se osiguralo učinkovito i transparentno poslovanje pravnih osoba u državnom vlasništvu uvažavajući odgovornost prema široj javnosti odnosno prema građanima.

Slijedom navedenog, u lipnju 2020. godine, uz financijsku potporu Glavne direkcije za potporu strukturnim reformama (DG REFORM) Europske komisije, osigurana je tehnička pomoć OECD-a u okviru projekta Unaprjeđenje korporativnog upravljanja u poduzećima u vlasništvu države revidiranjem i usklađivanjem zakonske regulative s OECD-ovim smjernicama za korporativno upravljanje (engl. *Improving the corporate governance in State-owned enterprises by revising and aligning legislation in accordance with the OECD Guidelines on Corporate Governance of SOEs*). Cilj projekta bio je, kroz pregled postojeće prakse korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, utvrditi

odstupanja od opće prihvaćenog standarda te prema utvrđenim preporukama revidirati i uskladiti regulatorni okvir sa Smjernicama OECD-a.

U lipnju 2021. godine izrađen je i na službenim stranicama OECD-a objavljen Pregled korporativnog upravljanja u pravnim osobama u državnom vlasništvu u Republici Hrvatskoj (engl. *Review of the Corporate Governance of State-Owned Enterprises Croatia, OECD 2021*) koji, između ostalog, sadrži preporuke za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske kako slijedi:

- jačanje funkcije državnog vlasništva kroz osnivanje jedinice za koordinaciju vlasništva, izradu vlasničke politike i definiranje financijskih i nefinancijskih ciljeva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske,

- usklađivanje pravnog i regulatornog okvira pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske kroz izradu zakona koji uređuje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske usklađenog sa standardima i Smjernicama OECD-a,

- održavanje jednakih uvjeta poslovanja kao za trgovačka društva u privatnom vlasništvu kroz unifikaciju pravnih oblika pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske,

- poboljšanje praksi transparentnosti i javnih objava kroz povećanje opsega objedinjenog godišnjeg izvještaja na sve pravne osobe od posebnog interesa i ostala trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj te poboljšanje objavljivanja financijskih i nefinancijskih informacija,

- jačanje sustava unutarnje kontrole kroz poboljšanje sustava unutarnjih kontrola mjerama koje štite autonomiju unutarnjih revizora i neovisnost zakonske revizije, poboljšanje sustava zaštite prijavitelja nepravilnosti (zviždača) i jačanje kontrolnih mjera u procedurama nabave u pravnim osobama,

- jačanje autonomije i neovisnosti nadzornih odbora kroz uspostavu stručnih i neovisnih nadzornih odbora transparentnom i kompetitivnom procedurom izbora, poboljšanje politike primitaka te jačanje neovisnosti revizijskih odbora i osnaživanje nadzornih odbora u izvršavanju funkcije određivanja strategije i nadzora upravljanja.

S ciljem implementacije reformskih mjera utvrđenih u okviru strateških dokumenata Republike Hrvatske, ali i prepoznajući i uvažavajući primjenu međunarodno prihvaćenog standarda OECD-a, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 7. listopada 2021. donijela Odluku o donošenju Akcijskog plana za implementaciju preporuka OECD-a za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i osnivanju Upravljačkog odbora za njegovu provedbu. Obzirom da se preporuke OECD-a odnose na širu nadležnost tijela državne uprave te posebno imajući u vidu da su vlasničke ovlasti nad državnim poduzećima fragmentirane i kroz regulativu i kroz institucionalnu nadležnost, Akcijskim planom definirane su uloge, odgovornosti, rokovi i nositelji izvršenja danih preporuka.

Nadalje, uzimajući u obzir da je punopravno članstvo u OECD-u također jedan od strateških ciljeva Republike Hrvatske, važno je napomenuti, da je ispunjenje zaprimljenih preporuka za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nužno i za proces pristupanja pravnom instrumentu OECD Smjernice za korporativno upravljanje u poduzećima u državnom vlasništvu te da se pristupanje ovom

pravnom instrumentu smatra jednom od najzahtjevnijih zadaća koju Republika Hrvatska treba ispuniti kako bi, kao punopravna članica, pristupila OECD-u.

Zaključno, predloženi zakonski okvir je u značajnoj mjeri usklađen sa međunarodno prihvaćenim standardima i praksama korporativnog upravljanja, harmoniziran je sa svim prethodno navedenim strateškim dokumentima Republike Hrvatske, a njegovo donošenje predstavlja temelj za uspostavu učinkovitog, transparentnog i odgovornog poslovanja društava u vlasništvu Republike Hrvatske.

Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom:

Ovim novim zakonom, koji će omogućiti koordinirano upravljanje pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku u okviru Ministarstva financija, uređuje se niz pitanja važnih za učinkovito poslovanje trgovačkih društava. Između ostalog, osigurat će se pretpostavka za donošenje dokumenta vlasničke politike kojom će se jasno i transparentno definirati uloga države u upravljanju pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te kojom će se obrazložiti razlozi za vlasništvo države, kao i prikazati uloge i odgovornosti pojedinih tijela državne uprave koja su aktivno uključena u provedbu vlasničke politike. Uspostavit će se sustav jasnih i mjerljivih financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti koje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske trebaju ispunjavati te njihovo praćenje od strane vlasničkih tijela. Uz navedeno, jasnije će se definirati uloge i odgovornosti vlasničkih tijela koja izvršavaju članska prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, uredit će se transparentan postupak izbora članova nadzornih odbora vodeći računa o ukupnoj raznolikosti u sastavu uključujući i određeni broj neovisnih članova, ali i uspostaviti sustav transparentnog izvještavanja pravnih osoba prema standardima propisanim za društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište kapitala.

U nastavku slijedi prikaz najvažnijih odredbi Zakona:

- koordinacija izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama od posebnog interesa u okviru Ministarstva financija,
- donošenje vlasničke politike kojom će se jasno i transparentno definirati uloga države u upravljanju pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, obrazložiti razlozi za vlasništvo države te utvrditi odgovornosti vlasničkih tijela uključenih u provedbu vlasničke politike,
- uvođenje transparentnog postupka izbora članova nadzornih odnosno upravnih odbora putem javnog natječaja,
- uvođenje obveze određenog broja neovisnih članova nadzornih odnosno upravnih odbora kako bi se osiguralo efikasnije, odgovornije i objektivnije izvršavanje uloge članova nadzornih odnosno upravnih odbora kao i raznolikosti u sastavu nadzornog odnosno upravnog odbora, osobito prema spolu, dobi, obrazovanju i profesionalnom iskustvu,
- jačanje uloge i odgovornosti članova nadzornih odnosno upravnih odbora kao i uvođenje ovlasti nadzornih odnosno upravnih odbora da, uz provedene konzultacije s Vladom Republike Hrvatske, biraju članove uprave odnosno izvršne direktore čime se podiže stupanj odgovornosti nadzornih odnosno upravnih odbora za nadzor nad radom uprave odnosno izvršnih direktora,

- uspostava sustava financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti, koje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske trebaju ispunjavati te njihovo praćenje od strane vlasničkih tijela,

- klasifikacija pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske s obzirom na obavljanje tržišnih djelatnosti i/ili djelatnosti pružanja javnih usluga,

- sprječavanje unakrsnog financiranja između tržišnih djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga,

- obveza preoblikovanja u trgovačka društva onih pravnih osoba koje nemaju oblik trgovačkog društva, a bave se pretežito tržišnim djelatnostima,

- objava popisa javnih usluga koje obavljaju pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske,

- poboljšanje prakse transparentnosti i javne objave,

- primjena zahtjeva i standarda određenih Zakonom na ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći:

Svrha Zakona je postići:

- unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske,

- koordinirano izvršavanje članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske,

- donošenje i sadržaj vlasničke politike te koordinaciju i praćenje njezine provedbe,

- aktivnu ulogu države kao vlasnika pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske kroz postavljanje i praćenje ostvarenja financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti,

- jačanje uloge i odgovornosti članova nadzornih odnosno upravnih odbora,

- transparentan sustav izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i uspostavu ujednačenog sustava izvještavanja i javnog objavljivanja za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske,

- učinkovito, transparentno i odgovorno poslovanje pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske,

- razdvajanje tržišnih djelatnosti od djelatnosti pružanja javnih usluga u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Donošenje predloženog Zakona predstavlja sveobuhvatnu reformu u području korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te će doprinijeti uspostavljanju jedinstvenog regulatornog okvira koji je u značajnoj mjeri usklađen s

međunarodno prihvaćenim standardima i praksama OECD-a. Njegova provedba dovest će do ostvarenja javnih i komercijalnih ciljeva na kvalitetniji i efikasniji način, istovremeno osiguravajući mehanizme neovisnosti i profesionalizacije koji omogućuju da država djeluje kao aktivan vlasnik s ciljem postizanja učinkovitog i transparentnog poslovanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske uvažavajući odgovornost prema široj javnosti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona sredstva su osigurana na pozicijama Ministarstva financija u okviru redovitog poslovanja unutar Državnoga proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu („Narodne novine“, broj 149/24.) te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

DIO PRVI

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se stjecanje dionica i poslovnih udjela u ime Republike Hrvatske, raspolaganje dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, nadležnosti i način izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, koordinacija izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, prava i obveze vlasničkih tijela koja izvršavaju članska prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te primjena standarda korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Primjena Zakona na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 2.

- (1) Ovaj Zakon primjenjuje se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj, kada je to propisano ovim Zakonom.

Primjena drugih zakona

Članak 3.

- (1) Na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su trgovačka društva primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, osim ako je drugačije propisano ovim Zakonom.
- (2) Na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su osnovane u skladu s posebnim zakonima i koje su trgovačka društva, primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava i odredbe posebnih zakona u skladu s kojima su te pravne osobe osnovane, osim ako je drugačije propisano ovim Zakonom.
- (3) Na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su osnovane u skladu s posebnim zakonima i koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva primjenjuje se posebni zakon u skladu s kojim je ta pravna osoba osnovana. Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na materiju koja nije uređena posebnim zakonom u skladu s kojim je pravna osoba osnovana.

*Pojmovi***Članak 4.**

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona imaju sljedeće značenje:

1. „*Centar*“ – je Centar za restrukturiranje i prodaju, pravna osoba s javnim ovlastima osnovana u skladu s posebnim zakonom
2. „*čimbenici održivosti*“ – su čimbenici koji se odnose na okolišna i socijalna pitanja te pitanja u vezi sa zaposlenicima, poštovanjem ljudskih prava, dobrim upravljačkim praksama i borbom protiv korupcije
3. „*članska prava Republike Hrvatske*“ – su upravljačka i imovinska prava Republike Hrvatske u trgovačkim društvima u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica odnosno poslovnih udjela u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava odnosno osnivačka prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske kojima je osnivač Republika Hrvatska i koje su osnovane u skladu s posebnim zakonima
4. „*djelatnosti pružanja javnih usluga*“ – su djelatnosti pružanja javnih i ostalih usluga u javnom ili općem gospodarskom interesu koje se izravno ili neizravno financiraju iz državnog proračuna ili se financiraju od krajnjih korisnika usluge po cijenama koje određuju Republika Hrvatska, nadležna tijela ili pravne osobe s javnim ovlastima u skladu s posebnim propisima, uključujući djelatnosti pružanja univerzalnih usluga i djelatnosti koje se obavljaju kao javna služba u skladu s posebnim propisima
5. „*Ministarstvo*“ – je ministarstvo nadležno za poslove financija
6. „*nadležno ministarstvo*“ – je ministarstvo u čijoj su nadležnosti djelatnosti kojima se pretežito bavi pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s odredbama zakona koji uređuje ustrojstvo i djelokrug tijela državne uprave
7. „*ostala trgovačka društva*“ – su trgovačka društva koja nisu pravne osobe od posebnog interesa, u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica ili poslovnih udjela
8. „*povjerenstvo*“ – je povjerenstvo za izbor kandidata za člana nadzornog odnosno upravnog odbora ili drugog odgovarajućeg organa pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s ovim Zakonom
9. „*pravne osobe od posebnog interesa*“ – su trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica ili poslovnih udjela odnosno nositelj osnivačkih prava, a koje pravne osobe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom iz članka 12. stavka 5. ovog Zakona
10. „*pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske*“ - su pravne osobe od posebnog interesa i ostala trgovačka društva
11. „*prevladavajući utjecaj*“ – je utjecaj na trgovačko društvo odnosno drugu pravnu osobu koji ima osoba:

- (a) koja je imatelj većine dionica odnosno poslovnih udjela u trgovačkom društvu ili koja ima pravo izabrati odnosno imenovati i opozvati imenovanje odnosno razriješiti većinu članova uprave odnosno većinu izvršnih direktora ili većinu članova nadzornog odnosno upravnog odbora tog trgovačkog društva, ili
 - (b) koja je nositelj većine osnivačkih prava u drugoj pravnoj osobi koja nema pravni oblik trgovačkog društva ili koja ima pravo izabrati odnosno imenovati i opozvati imenovanje odnosno razriješiti većinu članova uprave ili većinu članova nadzornog odbora, upravnog vijeća odnosno drugog odgovarajućeg organa u toj drugoj pravnoj osobi, ili
 - (c) koja ima kontrolu nad većinom dionica ili poslovnih udjela u trgovačkom društvu odnosno nad većinom osnivačkih prava u drugoj pravnoj osobi na temelju sporazuma sklopljenog s drugim imateljima dionica ili poslovnih udjela u tom trgovačkom društvu odnosno s drugim nositeljima osnivačkih prava u toj drugoj pravnoj osobi
12. „*srednja pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske*“ – je pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koja ispunjava uvjete za razvrstavanje u srednje poduzetnike isključivo s obzirom na pokazatelje iznosa ukupne aktive, iznosa neto prihoda i prosječnog broja radnika tijekom poslovne godine, na temelju kojih se poduzetnici razvrstavaju prema zakonu koji uređuje računovodstvo poduzetnika
 13. „*tržišne djelatnosti*“ – su djelatnosti razmjene dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi
 14. „*vlasnička politika*“ – je dokument koji odlukom usvaja Vlada Republike Hrvatske, a koji sadrži ciljeve Republike Hrvatske kao vlasnika pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske i razloge zbog kojih je Republika Hrvatska vlasnik tih pravnih osoba te druga pitanja određena ovim Zakonom
 15. „*velika pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske*“ – je pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koja ispunjava uvjete za razvrstavanje u velike poduzetnike isključivo s obzirom na pokazatelje iznosa ukupne aktive, iznosa neto prihoda i prosječnog broja radnika tijekom poslovne godine, na temelju kojih se poduzetnici razvrstavaju prema zakonu koji uređuje računovodstvo poduzetnika
 16. „*vlasničko tijelo*“ – je tijelo državne uprave ili pravna osoba s javnim ovlastima koja izvršava članska prava Republike Hrvatske u pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s ovim Zakonom.

Korištenje rodnih pojmova

Članak 5.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

GLAVA II. NAČELA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Načelo opravdanosti državnog vlasništva

Članak 6.

- (1) Republika Hrvatska može biti nositelj članskih prava u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske ako za to postoji opravdani razlog koji mora biti utvrđen i obrazložen u vlasničkoj politici.
- (2) U slučajevima kada ne postoji opravdani razlog za članska prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, članskim pravima Republike Hrvatske u tim pravnim osobama raspolagat će se s ciljem izlaska Republike Hrvatske iz vlasničke strukture tih pravnih osoba u skladu s vlasničkom politikom.

Načelo koordiniranog izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske

Članak 7.

- (1) Članska prava Republike Hrvatske u pravnim osobama od posebnog interesa izvršavaju nadležna ministarstva, osim u iznimnim slučajevima predviđenima ovim Zakonom.
- (2) Članska prava Republike Hrvatske u ostalim trgovačkim društvima izvršava Centar.
- (3) Ministarstvo je koordinacijsko tijelo za nadležna ministarstva i Centar te obavlja poslove predviđene ovim Zakonom.
- (4) U svrhu uspostave jednakih uvjeta poslovanja i izbjegavanja narušavanja tržišnog natjecanja, vlasnička tijela dužna su unutar svog ustrojstva osigurati učinkovito razdvajanje svoje vlasničke funkcije od funkcije kreiranja politika i regulacije tržišta u pripadajućim djelatnostima.

Načelo učinkovitosti

Članak 8.

Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske trebaju poslovati učinkovito i u skladu s definiranim financijskim i nefinancijskim ciljevima, uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti.

Načelo održivog poslovanja

Članak 9.

Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su donositi odluke i upravljati rizicima na način koji u najvećoj mogućoj mjeri osigurava dugoročni održivi razvoj i očuvanje vrijednosti, osobito uzimajući u obzir zaštitu okoliša te zaštitu ljudskih prava.

*Načelo transparentnosti***Članak 10.**

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su redovito i pravodobno objavljivati izvještaje i druge informacije, u svrhu izvještavanja javnosti i vlasničkog tijela, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima koji uređuju područje objave izvještaja i drugih informacija i koji se primjenjuju na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Ministarstvo objavljuje objedinjene godišnje izvještaje o poslovanju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s ovim Zakonom.

*Načelo jednakog položaja dioničara odnosno imatelja poslovnih udjela***Članak 11.**

U pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nije jedini imatelj dionica odnosno poslovnih udjela, ostali dioničari odnosno imatelji poslovnih udjela imaju, pod jednakim uvjetima, jednaki položaj kao i Republika Hrvatska.

GLAVA III. PRAVNE OSOBE U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE*Podjela pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske***Članak 12.**

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dijele se na pravne osobe od posebnog interesa i ostala trgovačka društva.
- (2) Opravdanim razlozima za vlasništvo u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske smatraju se:
 1. gospodarenje općim i javnim dobrima i dobrima od interesa za Republiku Hrvatsku
 2. upravljanje infrastrukturom i distribucijskim mrežama u kojima fizička infrastruktura predstavlja prirodni monopol u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja
 3. predmet poslovanja koji uključuje djelatnost pružanja javnih usluga
 4. učinak na državni proračun
 5. obavljanje tržišnih djelatnosti koje doprinose stabilnosti i razvoju gospodarstva.
- (3) Opravdani razlozi za vlasništvo u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja pravnih osoba od posebnog interesa.
- (4) S obzirom na djelatnost koju obavljaju, pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dijele se na pravne osobe koje obavljaju isključivo tržišne djelatnosti, pravne osobe koje

obavljaju isključivo djelatnosti pružanja javnih usluga te pravne osobe koje obavljaju i tržišne djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga.

- (5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, odlukom utvrđuje pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Ujednačavanje oblika pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 13.

Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, koje su osnovane posebnim zakonima i nemaju pravni oblik trgovačkog društva, a bave se pretežno tržišnim djelatnostima, preoblikovat će se u pravni oblik društva kapitala.

Evidencija pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 14.

- (1) Ministarstvo vodi evidenciju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Evidencija iz stavka 1. ovoga članka nije javni registar, ali je javno dostupna na mrežnim stranicama Ministarstva.

GLAVA IV. VLASNIČKA TIJELA PRAVNIH OSOBA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Vlasnička tijela

Članak 15.

- (1) Vlasnička tijela za pravne osobe od posebnog interesa su nadležna ministarstva.
- (2) Vlasničko tijelo za ostala trgovačka društva je Centar.

Povjeravanje izvršavanja članskih prava drugom tijelu državne uprave

Članak 16.

- (1) Iznimno od članka 15. ovog Zakona, ako postoje razlozi iz stavka 4. ovog članka, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi odluku kojom se izvršavanje članskih prava Republike Hrvatske u određenim pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske povjerava drugom tijelu državne uprave za vrijeme dok postoje razlozi iz stavka 4. ovog članka.
- (2) Tijelo državne uprave iz stavka 1. ovog članka dužno je preuzeti izvršavanje članskih prava u roku od 60 dana od dana donošenja odluke iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Tijelo državne uprave iz stavka 1. ovog članka obavlja sve poslove vlasničkog tijela propisane ovim Zakonom.

- (4) Razlozi sukladno kojima Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku iz stavka 1. ovog članka su:
1. ispunjenje obveza koje proizlaze iz prava Europske unije
 2. razrješenje postupaka povrede prava Europske unije pokrenutih od strane Europske komisije
 3. ispunjenje obveza koje proizlaze iz međunarodnih ugovora koji čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske

Poslovi Ministarstva kao koordinacijskog tijela

Članak 17.

Ministarstvo prema ovom Zakonu obavlja sljedeće poslove:

1. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odluke o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku iz članka 12. stavka 5. ovog Zakona
2. utvrđuje i vodi evidenciju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člankom 14. ovog Zakona
3. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odluke o povjeravanju izvršavanja članskih prava drugom tijelu iz članka 16. stavka 1. ovog Zakona
4. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odluke o usvajanju vlasničke politike u skladu s člankom 20. ovog Zakona
5. koordinira i prati provedbu vlasničke politike, preispituje vlasničku politiku i predlaže Vladi Republike Hrvatske izmjene i dopune vlasničke politike te preispituje postojanje razloga za članstvo Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člankom 21. ovog Zakona
6. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odluke o postavljanju financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člankom 27. stavkom 1. ovog Zakona
7. predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odluke o politici isplate dividendi odnosno udjela u dobiti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske i preispituje tu politiku u skladu s člankom 32. ovog Zakona
8. sudjeluje u postupku izbora kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora i drugih odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s ovim Zakonom
9. obavlja poslove unaprjeđenja korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, prati i analizira kvalitetu korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
10. prati i analizira provedbu godišnjih i srednjoročnih planova pravnih osoba od posebnog interesa

11. izrađuje objedinjeni godišnji izvještaj o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člankom 62. ovog Zakona, koje dostavlja Vladi Republike Hrvatske i objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva u skladu s člankom 63. ovog Zakona
12. nadzire provedbu ovog Zakona
13. daje mišljenja o primjeni ovog Zakona i podzakonskih i drugih akata donesenih na temelju ovog Zakona na zahtjev nadležnih ministarstava, Centra i pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske
14. objavljuje popis javnih usluga pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Poslovi nadležnih ministarstava

Članak 18.

Nadležna ministarstva prema ovom Zakonu obavljaju sljedeće poslove:

1. izvršavaju u ime Republike Hrvatske njezina članska prava u pravnim osobama od posebnog interesa
2. surađuju s Ministarstvom u preispitivanju postojanja razloga za članstvo Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člankom 21. stavkom 2. ovog Zakona
3. sudjeluju u postupku izbora kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora ili drugih odgovarajućih organa u pravnim osobama od posebnog interesa u skladu s ovim Zakonom
4. prate poslovne događaje u sektorima u kojima posluju pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje se pretežito bave djelatnostima iz njihove nadležnosti prema zakonu koji uređuje ustrojstvo i djelokrug tijela državne uprave te Ministarstvu dostavljaju sektorske analize
5. predlažu Vladi Republike Hrvatske donošenje odluka o raspolaganju dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama od posebnog interesa iz članka 23. stavka 1. ovog Zakona
6. predlažu financijske i nefinancijske ciljeve uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti za pravne osobe od posebnog interesa u kojima izvršavaju članska prava Republike Hrvatske, u skladu s člankom 27. stavkom 2. ovog Zakona
7. predlažu financijske i nefinancijske ciljeve uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti za ostala trgovačka društva čija je pretežita djelatnost u njihovoj nadležnosti prema zakonu koji uređuje ustrojstvo i djelokrug tijela državne uprave, u skladu s člankom 27. stavkom 3. ovog Zakona
8. izvještavaju Ministarstvo o provedbi vlasničke politike u odnosu na pravne osobe od posebnog interesa u kojima izvršavaju članska prava.

*Poslovi Centra***Članak 19.**

Centar prema ovom Zakonu obavlja sljedeće poslove:

1. izvršava u ime Republike Hrvatske njezina članska prava u ostalim trgovačkim društvima
2. donosi i provodi odluku o raspolaganju dionicama i poslovnim udjelima ostalih trgovačkih društava iz članka 23. stavka 3. ovog Zakona
3. sudjeluje u postupku izbora kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u ostalim trgovačkim društvima u skladu s ovim Zakonom
4. s nadležnim ministarstvom predlaže financijske i nefinancijske ciljeve uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti za ostala trgovačka društva u skladu s člankom 27. stavkom 3. ovog Zakona
5. izvještava Ministarstvo o provedbi vlasničke politike u odnosu na ostala trgovačka društva.

GLAVA V. VLASNIČKA POLITIKA*Donošenje i sadržaj vlasničke politike***Članak 20.**

- (1) Vlasničku politiku, na prijedlog Ministarstva, odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (2) Vlasnička politika osobito sadrži:
 1. ciljeve koje Republika Hrvatska želi postići vlasništvom u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i opravdane razloge za vlasništvo
 2. prikaz regulatornog okvira i politika koji se primjenjuju na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, uključujući:
 - (a) raspodjelu izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske između vlasničkih tijela te uloge i odgovornosti subjekata uključenih u izvršavanje članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
 - (b) uvjete za članove nadzornih odnosno upravnih odbora, članova uprava odnosno izvršnih direktora, članova drugih odgovarajućih organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, zahtjeve za raznolikost i neovisnost članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, odgovornost članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske te postupak njihovog izbora i imenovanja

- (c) politiku primitaka članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske
 - (d) postupak postavljanja i praćenja ostvarenja financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti kao i kvalitete korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
 - (e) zahtjeve za transparentnost poslovanja
 - (f) zahtjeve u vezi s odgovornim poslovanjem pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u odnosu prema zaposlenicima, vjerovnicima, dobavljačima, kupcima i drugim dionicima
3. planove vezane za stjecanje ili raspolaganje dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
 4. plan preoblikovanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske osnovanih u skladu s posebnim zakonima, koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva, a koje većinu poslovnih prihoda ostvaruju obavljanjem tržišnih djelatnosti, u društva kapitala u smislu zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, uključujući i plan potrebnih zakonodavnih izmjena radi omogućavanja takvog preoblikovanja
 5. ostala pitanja značajna za postizanje ciljeva definiranih vlasničkom politikom i ovim Zakonom.
- (3) Ministarstvo izrađuje prijedlog vlasničke politike u suradnji s nadležnim ministarstvima i Centrom te uz doprinos javnosti i predstavnika socijalnih partnera.
 - (4) Odluka Vlade Republike Hrvatske o Vlasničkoj politici objavljuje se u „Narodnim novinama“, na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva.
 - (5) Vlasnička tijela dužna su provoditi vlasničku politiku radi postizanja ciljeva utvrđenih vlasničkom politikom.

Preispitivanje vlasničke politike i razloga za članstvo u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 21.

- (1) Ministarstvo koordinira i kontinuirano prati provedbu vlasničke politike te najmanje svake četiri godine preispituje vlasničku politiku i odluku o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku iz članka 12. stavka 5. ovog Zakona.
- (2) Ministarstvo preispituje postojanje razloga za članstvo Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u suradnji s nadležnim ministarstvima i Centrom.
- (3) Ako se utvrdi da je prestao postojati razlog za članstvo Republike Hrvatske u pojedinim pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, Ministarstvo će predložiti donošenje odluke iz članka 12. stavka 5. ovog Zakona.

**GLAVA VI. STJECANJE I RASPOLAGANJE DIONICAMA, POSLOVNIM
UDJELIMA I OSNIVAČKIM PRAVIMA U PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU
REPUBLIKE HRVATSKE**

Raspolaganje dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima

Članak 22.

- (1) Dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske raspolaže se na transparentan način i u skladu s odredbama ovog Zakona i vlasničkom politikom.
- (2) Raspolaganje dionicama i poslovnim udjelima provodi se prodajom i ostalim načinima raspolaganja poput zalaganja, fiducijarnog prijenosa vlasništva, darovanja, zamjena i sličnih pravnih radnji radi drugih stvarnopravnih i statusnopravnih raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima.
- (3) Prodaja dionica može se provesti na sljedeće načine:
 1. javnom ponudom
 2. javnim nadmetanjem
 3. javnim prikupljanjem ponuda
 4. ponudom dionica na uređenom tržištu ili drugom mjestu trgovanja
 5. prihvatom ponude u postupku preuzimanja dioničkih društava
 6. istiskivanjem manjinskih dioničara
 7. prijenosom dionica u postupku povlačenja dionica s uvrštenja na uređenom tržištu kapitala
 8. neposrednom prodajom.
- (4) Prodaja poslovnih udjela može se provesti na sljedeće načine:
 1. javnim nadmetanjem
 2. javnim prikupljanjem ponuda
 3. izravnom ponudom za kupnju članovima društva u slučaju postojanja prava prvokupa
 4. neposrednom prodajom.
- (5) Raspolaganje osnivačkim pravima Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske koje su osnovane u skladu s posebnim zakonom provodi se na način propisan posebnim zakonom u skladu s kojim su osnovane te pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Odluka o raspolaganju dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 23.

- (1) Odluku o raspolaganju dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima Republike Hrvatske u pravnim osobama od posebnog interesa donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadležnog ministarstva.
- (2) Na temelju odluke iz stavka 1. ovog članka postupak raspolaganja dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama od posebnog interesa provodi nadležno ministarstvo u ime Republike Hrvatske.
- (3) Odluku o raspolaganju dionicama i poslovnim udjelima Republike Hrvatske u ostalim trgovačkim društvima donosi i provodi Centar u ime Republike Hrvatske.
- (4) Prije donošenja odluka iz stavaka 1. i 3. ovog članka, vlasničko tijelo obvezno je izvršiti procjenu vrijednosti dionica, poslovnih udjela i osnivačkih prava koje su predmet raspolaganja.

Stjecanje dionica i poslovnih udjela od strane Republike Hrvatske

Članak 24.

- (1) Republika Hrvatska može stjecati dionice i poslovne udjele u kapitalu pravnih osoba u skladu s vlasničkom politikom.
- (2) Odluku o stjecanju dionica i poslovnih udjela od strane Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog nadležnog ministarstva.
- (3) Prije donošenja odluke iz stavka 2. ovog članka nadležno ministarstvo dužno je pribaviti suglasnost Ministarstva.
- (4) Prije donošenja odluke iz stavaka 2. ovog članka nadležno ministarstvo obvezno je izvršiti procjenu vrijednosti dionica i poslovnih udjela koji su predmet stjecanja.
- (5) Na temelju odluke iz stavaka 2. ovog članka stjecanje dionica i poslovnih udjela provodi nadležno ministarstvo u ime Republike Hrvatske.

Oslobođenje od pristojbi i naknada

Članak 25.

Ministarstvo, nadležna ministarstva i Centar oslobođeni su plaćanja sudskih i upravnih pristojbi te naknada za upis i preknjižbu dionica i poslovnih udjela, u vezi s međusobnim prijenosima dionica i poslovnih udjela.

Postupak stjecanja i raspolaganja dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima

Članak 26.

Postupke donošenja odluka o stjecanju i raspolaganju dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima, procjene vrijednosti dionica, poslovnih udjela i osnivačkih prava te

provedbe načina stjecanja i raspolaganja dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

DIO DRUGI

GLAVA I. POSTAVLJANJE FINACIJSKIH I NEFINACIJSKIH CILJEVA UKLJUČUJUĆI CILJEVE POVEZANE S ČIMBENICIMA ODRŽIVOSTI I POLITIKA ISPLATE DIVIDENDI ODNOSNO UDJELA U DOBITI

Postavljanje financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti

Članak 27.

- (1) Vlada Republike Hrvatske odlukom postavlja financijske i nefinancijske ciljeve uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.
- (2) Prijedloge financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti za pravne osobe od posebnog interesa, Ministarstvu dostavljaju nadležna ministarstva.
- (3) Prijedloge financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti za ostala trgovačka društva, Ministarstvu dostavljaju nadležna ministarstva i Centar.
- (4) Za pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske koja je matično društvo u smislu propisa kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika, ciljevi iz stavka 1. ovog članka postavljaju se na samostalnoj i na konsolidiranoj osnovi za cijelu grupu koju čini to matično društvo i njegova ovisna društva.
- (5) Ciljevi iz stavka 1. ovog članka postavljaju se u suradnji s upravom i nadzornim odborom odnosno drugim odgovarajućim organima pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (6) Pri predlaganju ciljeva iz stavaka 2. i 3. ovog članka, nadležna ministarstva i Centar predlažu podjelu pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člankom 12. stavkom 4. ovog Zakona, koju dostavljaju Ministarstvu.
- (7) Pri predlaganju i postavljanju financijskih ciljeva za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske nadležna ministarstva, Centar i Vlada Republike Hrvatske rukovode se osobito ciljem postizanja dugoročne financijske stabilnosti pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske te smanjenja fiskalnih rizika.
- (8) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, uredbom propisuje postupak i kriterije za postavljanje i revidiranje financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti i ključnih pokazatelja uspješnosti te praćenje ispunjenja financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, kao i postupanje

vlasničkih tijela u postupcima pripreme i provedbe planova za restrukturiranje i financijskog i operativnog poboljšanja uspješnosti poslovanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Definiranje financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti

Članak 28.

- (1) Financijski i nefinancijski ciljevi uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti sastavni su dio srednjoročnih i godišnjih planova pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Ciljevi iz stavaka 1. ovog članka trebaju biti relevantni, jasni, precizni, mjerljivi i vremenski određeni, a prate se kroz ključne pokazatelje uspješnosti.

Objava financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti

Članak 29.

- (1) Financijski i nefinancijski ciljevi uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske javno se objavljuju na mrežnim stranicama tih pravnih osoba, Ministarstva te vlasničkih tijela koja u tim pravnim osobama izvršavaju članska prava Republike Hrvatske.
- (2) U odnosu na objavu financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti na odgovarajući se način primjenjuje odredba članka 56. stavka 4. ovog Zakona.

Obavljanje tržišnih djelatnosti

Članak 30.

Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje se bave tržišnim djelatnostima trebaju u tom segmentu poslovanja ostvarivati poslovne rezultate na razini usporedivih trgovačkih društva u privatnom vlasništvu u istom sektoru.

Razdvajanje tržišnih djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga

Članak 31.

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji predmet poslovanja uključuje i tržišne djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga dužne su voditi zasebne račune po različitim djelatnostima u okviru svojih poslovnih knjiga uz odgovarajuću primjenu odredbi zakona koji uređuje transparentnost tokova javnih sredstava, bez obzira na visinu godišnjeg poslovnog prihoda.
- (2) Ako je to moguće bez nerazmjerno visokih troškova, pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka trebaju organizacijski i kadrovski razdvojiti tržišne djelatnosti od djelatnosti pružanja javnih usluga, uzimajući pritom u obzir čimbenike proizvodnje, tehnologije, opreme i ljudskih resursa te druge relevantne okolnosti.

- (3) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka dužne su informacije o mjerama razdvajanja poduzetima u skladu s ovim člankom odnosno o nepoduzimanju takvih mjera i razlozima za njihovo nepoduzimanje objaviti na svojim mrežnim stranicama u skladu s pravilnikom iz članka 56. stavka 6. ovog Zakona.
- (4) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju obvezu pružanja javnih usluga, moraju u okviru svojih financijskih izvještaja transparentno prikazivati pravnu osnovu na temelju koje imaju obvezu pružanja javnih usluga te prihode i rashode od pružanja tih javnih usluga neovisno o tome financiraju li se navedene usluge iz državnog proračuna ili prodajom roba ili usluga korisnicima uz cijene koje određuju nadležna državna tijela ili pravne osobe s javnim ovlastima.
- (5) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ne smiju koristiti financijska sredstva koje prime po osnovi pružanja javnih usluga za financiranje svojih tržišnih djelatnosti.
- (6) Odredbe ovog članka ne utječu na druge obveze pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koje proizlaze iz zakona koji uređuje transparentnost tokova javnih sredstava.
- (7) Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje popis javnih usluga iz stavka 4. ovog članka.

Politika isplate dividendi odnosno udjela u dobiti

Članak 32.

- (1) Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o usvajanju politike isplate dividendi odnosno udjela u dobiti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva, uzimajući u obzir dugoročnu poslovnu strategiju, financijski položaj i uspješnost poslovanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Organi pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koji su nadležni za predlaganje odluka o uporabi dobiti, dužni su se pri predlaganju tih odluka pridržavati politike o isplati dividendi odnosno udjela u dobiti iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Vlasnička tijela koja na skupštini odnosno glavnoj skupštini pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske sudjeluju u donošenju odluka o uporabi dobiti, dužna su se pri donošenju tih odluka pridržavati politike o isplati dividendi odnosno udjela u dobiti iz stavka 1. ovog članka.
- (4) Ostali dioničari odnosno imatelji poslovnih udjela u pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske nisu se pri donošenju odluka o upotrebi dobiti dužni pridržavati politike o isplati dividendi odnosno udjela u dobiti iz stavka 1. ovog članka.
- (5) Ministarstvo prati provedbu politike isplate dividendi odnosno udjela u dobiti iz stavka 1. ovog članka te najmanje svake četiri godine preispituje tu politiku.

GLAVA II. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE U PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Skupština odnosno glavna skupština

Članak 33.

- (1) U pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima pravni oblik trgovačkog društva skupština odnosno glavna skupština, pored drugih nadležnosti koje ima u skladu s ovim Zakonom i zakonom koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava te u skladu s osnivačkim aktom i drugim općim aktima te pravne osobe, odlučuje o usvajanju godišnjeg i srednjoročnog plana koji je prethodno odobrio nadzorni odbor te pravne osobe.
- (2) Stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čije su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja.

Predstavljanje vlasničkog tijela u skupštini odnosno glavnoj skupštini

Članak 34.

- (1) Predstavnik vlasničkog tijela u skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske imenuje Vlada Republike Hrvatske iz redova nadležnog ministarstva.
- (2) Predstavnici vlasničkog tijela u skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužni su glasovati na temelju prethodne analize svake točke dnevnog reda sjednice o kojoj se glasuje, u skladu sa strateškim ciljevima utvrđenim godišnjim i srednjoročnim planovima te pravne osobe i vlasničkom politikom.
- (3) Kada predstavnik vlasničkog tijela opunomoći drugu osobu za predstavljanje vlasničkog tijela u skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, punomoć kojom se daje ovlaštenje mora sadržavati i upute o načinu glasovanja za svaku točku dnevnog reda o kojoj se glasuje.
- (4) Zapisnici sa sjednica skupština odnosno glavnih skupština pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske moraju biti dostupni na mrežnim stranicama tih pravnih osoba.
- (5) Članovi nadzornog odbora odnosno upravnog odbora, predsjednici odbora nadzornog odbora odnosno upravnog odbora te svi članovi uprave odnosno izvršni direktori prisustvuju sjednici skupštine odnosno glavne skupštine pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske i odgovaraju na pitanja dioničara i imatelja poslovnih udjela.
- (6) Ako godišnji financijski izvještaji pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske podliježu obvezi zakonske revizije u skladu s ovim Zakonom ili u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo poduzetnika i reviziju, ovlašteni revizor obvezno prisustvuje sjednici skupštine odnosno glavne skupštine na kojoj se predstavljaju godišnji financijski izvještaji.
- (7) Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovog članka primjenjuju se i na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj.

*Nadzorni odbor***Članak 35.**

- (1) Pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima pravni oblik trgovačkog društva mora imati nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbor velike pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ima najmanje pet članova.
- (3) Nadzorni odbor ostalih pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske ima najmanje tri člana.
- (4) Članovi nadzornog odbora biraju se odnosno imenuju najviše na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno birani odnosno imenovani.

*Neovisni članovi nadzornog odbora***Članak 36.**

- (1) Neovisni članovi nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske su članovi nadzornog odbora koji su neovisni u odnosu na tu pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske kao i u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela ili nositelje osnivačkih prava u toj pravnoj osobi.
- (2) Članovi nadzornog odbora ne smatraju se neovisnima ako ispunjavaju bilo koji od uvjeta ili u odnosu na njih postoji bilo koja od okolnosti predviđenih člankom 255. stavkom 6. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. – službeni pročišćeni tekst, 111/12., 125/11., 68/13., 110/15., 40/19., 34/22., 114/22., 18/23., 130/23., i 136/24.), bez obzira je li ta pravna osoba osnovana kao dioničko društvo čijim se dionicama trguje na uređenom tržištu.
- (3) Članovi nadzornog odbora ne smatraju se neovisnima ako ne ispunjavaju uvjete za neovisne članove nadzornog odbora sukladno posebnim propisima koji se primjenjuju na pojedine pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (4) Kriterije neovisnosti članova nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u odnosu na tu pravnu osobu i u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela ili nositelje osnivačkih prava propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 51. ovog Zakona.

*Udio neovisnih članova u nadzornom odboru***Članak 37.**

U pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske najmanje 33 % članova nadzornog odbora moraju biti neovisni članovi.

*Nadležnost nadzornog odbora***Članak 38.**

- (1) U pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nadzorni odbor imenuje i opoziva članove uprave, nadzire rad uprave te pored drugih nadležnosti koje ima u skladu s ovim Zakonom i zakonom koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava te u skladu s osnivačkim aktom i drugim općim aktima te pravne osobe, sudjeluje u utvrđivanju strategije u skladu s postavljenim financijskim i nefinancijskim ciljevima uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti kroz sudjelovanje u pripremi godišnjeg i srednjoročnog plana, odobravanje tih planova i praćenje njihove provedbe.
- (2) Nadzorni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske osigurava postojanje djelotvornih politika i postupaka radi identificiranja značajnih rizika s kojima se suočava pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske i radi upravljanja tim rizicima, pri čemu u obzir uzima i rizike povezane s čimbenicima održivosti.
- (3) Na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava o odobravanju i objavi poslova s povezanim osobama, bez obzira jesu li te pravne osobe ustrojene kao dionička društva ili društva s ograničenom odgovornošću te bez obzira na to jesu li njihove dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja.
- (4) Pored pravnih poslova s povezanim osobama iz stavka 3. ovog članka, suglasnost nadzornog odbora potrebna je i za sklapanje drugih pravnih poslova određene vrijednosti koji ne ulaze u redovito poslovanje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (5) Skupštine odnosno glavne skupštine pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske osnivačkim aktima tih pravnih osoba određuju vrstu i vrijednost pravnih poslova za koje je potrebna suglasnost nadzornog odbora.
- (6) Nadzorni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske donosi poslovnik o svom radu koji, zajedno s opisom poslova nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske mora biti dostupan na mrežnim stranicama te pravne osobe.
- (7) Članovi uprave pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske mogu biti prisutni na sjednicama nadzornog odbora ili odbora nadzornog odbora na kojima se raspravlja o njihovim rezultatima ili primicima samo na poziv nadzornog odbora odnosno odbora nadzornog odbora.
- (8) Osobe koje nisu članovi odbora nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske mogu sudjelovati na sjednicama odbora nadzornog odbora samo na njihov poziv.

*Izvještaj o provedenom nadzoru***Članak 39.**

- (1) Pisani izvještaj o obavljenom nadzoru koje nadzorni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dostavlja skupštini odnosno glavnoj skupštini sukladno zakonu koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, sadrži

dodatne informacije o ispunjenju godišnjeg plana, financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti, o čimbenicima rizika i o događajima relevantnima za poslovanje pravne osobe.

- (2) Nadzorni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske vrši godišnju procjenu vlastitog rada i učinka te rada i učinka revizijskog odbora i drugih odbora nadzornog odbora. Izvještaj o provedenoj procjeni rada i učinka dostavlja se u okviru pisanog izvještaja o obavljenom nadzoru iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Ako u pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske koja je pravna osoba od posebnog interesa članska prava Republike Hrvatske ne izvršava Ministarstvo, pisani izvještaj o obavljenom nadzoru iz stavka 1. ovog članka dostavlja se i Ministarstvu istodobno s dostavom tog izvještaja vlasničkom tijelu.

Revizijski odbor i odbori nadzornog odbora

Članak 40.

- (1) Nadzorni odbor velike pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske mora imati revizijski odbor, odbor za imenovanja i primitke te odbor za rizike.
- (2) Na revizijski odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje reviziju, osim ako je ovim Zakonom propisano drugačije.
- (3) Predsjednik i većina članova revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske moraju biti neovisni u odnosu na tu pravnu osobu te u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela u toj pravnoj osobi.
- (4) Član uprave ne može biti član revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (5) Ovlasti i odgovornosti te način rada revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske uređuju se poslovnicima o radu koje donosi nadzorni odbor.
- (6) Poslovnici iz stavka 5. ovog članka moraju biti objavljeni na mrežnim stranicama pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (7) Osim kriterija neovisnosti članova revizijskog odbora sukladno odredbama zakona koji uređuje reviziju, kriterije neovisnosti članova revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, u odnosu na tu pravnu osobu te u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela ili nositelja osnivačkih prava u toj pravnoj osobi, propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 51. ovog Zakona.

*Upravni odbor***Članak 41.**

- (1) Pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima pravni oblik dioničkog društva u smislu zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, može umjesto uprave i nadzornog odbora imati upravni odbor ako je tako određeno statutom te pravne osobe.
- (2) Upravni odbor velike pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka ima najmanje sedam članova.
- (3) Upravni odbor ostalih pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka ima najmanje pet članova.
- (4) U upravnom odboru pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske najmanje 33% članova upravnog odbora moraju biti neizvršni direktori koji su neovisni.
- (5) Predsjednik upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka ne može u isto vrijeme imati položaj izvršnog direktora.
- (6) Na upravni odbor i odbore upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članaka 36., 38. i 40. ovog Zakona.

*Uprava***Članak 42.**

- (1) Uprava velike pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske sastoji se od najmanje tri člana.
- (2) Uprava ostalih pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske sastoji se od jednog ili više članova.
- (3) Članovi uprave imenuju se najviše na vrijeme od pet godina s time da ih se može ponovno imenovati.

*Izvršni direktori***Članak 43.**

- (1) Velika pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 41. stavka 1. ovog Zakona ima najmanje tri izvršna direktora.
- (2) Ostale pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 41. stavka 1. ovog Zakona imaju jednog ili više izvršnih direktora.
- (3) Ako se za izvršnog direktora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavaka 1. i 2. ovog članka imenuje član upravnog odbora, taj član upravnog odbora ne smije sudjelovati u donošenju odluke o svojem imenovanju za izvršnog direktora niti u donošenju odluke o svojem opozivu.

- (4) Na izvršne direktore pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavaka 1. i 2. ovog članka primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog Zakona koje se odnose na članove uprave pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Primici članova nadzornih odbora odnosno upravnih odbora te članova uprave odnosno izvršnih direktora

Članak 44.

- (1) Politikom primitaka određuju se osnove za određivanje primitaka članova nadzornih odnosno upravnih odbora i članova uprave odnosno izvršnih direktora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Politika primitaka mora biti usklađena s odredbama posebnih zakona koji reguliraju djelatnosti pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, koje se odnose na zahtjeve u vezi s politikama primitaka.
- (3) Nadzorni odbor velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske svake četiri godine donosi politiku primitaka za članove uprave odnosno izvršne direktore te pravne osobe uz odgovarajuću primjenu odredbi zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava koje se odnose na donošenje odluke o politici primitaka članova uprave odnosno izvršnih direktora dioničkih društava čije su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, te podnosi navedenu politiku primitaka na odobrenje glavnoj skupštini odnosno skupštini.
- (4) U pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju pravni oblik dioničkog društva u smislu zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, a dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja, na donošenje odluke o politici primitaka članova uprave odnosno izvršnih direktora kao i na donošenje odluke o primicima članova nadzornog odnosno upravnog odbora primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava.
- (5) Pri donošenju politike primitaka za članove uprave odnosno izvršne direktore pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavaka 3. i 4. ovog članka, nadzorni odnosno upravni odbori tih pravnih osoba dužni su uvažavati politiku primitaka iz stavka 1. ovog članka, kao i vlasničko tijelo koje sudjeluje u glavnoj skupštini odnosno skupštini pri donošenju odluke kojom se politika primitaka odobrava.
- (6) O primicima članova nadzornih odnosno upravnih odbora odlučuje skupština odnosno glavna skupština tih pravnih osoba, odnosno drugi odgovarajući organ, a ako takvog organa nema, vlasničko tijelo, najmanje svake četiri godine uvažavajući odredbe politike primitaka.
- (7) O primicima članova uprave odnosno izvršnih direktora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske odlučuje nadzorni odnosno upravni odbor uvažavajući odredbe politike primitaka iz stavka 1. ovog članka te odredbe politika primitaka za članove uprave odnosno izvršne direktore pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavaka 5. i 6. ovog članka.
- (8) Uprava i nadzorni odbor odnosno izvršni direktori i upravni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske jednom godišnje sastavljaju i objavljuju jasno i razumljivo

izvještaj o svim primicima koje je ta pravna osoba ili neka druga pravna osoba u sastavu istog koncerna isplatila ili se obvezala isplatiti svakom trenutačnom i bivšem članu uprave i nadzornog odbora odnosno izvršnom direktoru i članu upravnog odbora tijekom posljednje poslovne godine.

- (9) Na izvještaj o primicima iz stavka 8. ovog članka i njegovu objavu primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona koji uređuje osnivanje te ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, a koje se odnose na izradu i objavu izvještaja o primicima za društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja.
- (10) Izvještaj o primicima ispituje ovlašteni revizor ako financijski izvještaji odnosne pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske podliježu obvezi zakonske revizije u skladu s propisom kojima se uređuje računovodstvo poduzetnika ili u skladu s ovim Zakonom.
- (11) Ministarstvo prati provedbu politike primitaka te najmanje svake četiri godine preispituje tu politiku.
- (12) Politiku primitaka članova nadzornih odnosno upravnih odbora te članova uprava odnosno izvršnih direktora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske uredbom na prijedlog Ministarstva.

GLAVA III. IZBOR I IMENOVANJE ČLANOVA ORGANA PRAVNIH OSOBA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora

Članak 45.

- (1) Izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske mora biti zasnovan na kompetencijama kandidata.
- (2) Pri izboru kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora mora se voditi računa o raznolikosti u sastavu nadzornog odnosno upravnog odbora, osobito prema spolu, dobi, obrazovanju i profesionalnom iskustvu.
- (3) Kandidati za članove nadzornih odnosno upravnih odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske biraju se putem javnog natječaja koji provodi Vlada Republike Hrvatske.
- (4) U svrhu izbora kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske Vlada Republike Hrvatske osniva povjerenstvo u skladu s člankom 46. ovog Zakona.
- (5) Odluku o izboru kandidata za člana nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog povjerenstva.
- (6) Odluka o izboru članova nadzornog odbora odnosno upravnog odbora donosi se do isteka mandata postojećih članova nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

- (7) Članove nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske imenuje i opoziva skupština odnosno glavna skupština.
- (8) Vlasničko tijelo dužno je u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske iz stavka 5. ovog članka ostvarivati pravo glasa na skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske prilikom donošenja odluke skupštine odnosno glavne skupštine o imenovanju članova nadzornog odnosno upravnog odbora.
- (9) Ako Republika Hrvatska prema posebnom zakonu ili drugom propisu kojim je osnovana ili kojim se uređuje djelatnost pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ili osnivačkom aktu pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ima pravo izravnog imenovanja jednog ili više članova nadzornog odnosno upravnog odbora, vlasničko tijelo dužno je to pravo ostvarivati u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske iz stavka 5. ovog članka.
- (10) Iznimno od stavka 3. ovog članka, u slučajevima nepostojanja najmanjeg broja članova nadzornog odnosno upravnog odbora nužnih za valjano donošenje odluka tog organa, zbog čega pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske može nastati šteta ili njezino poslovanje može biti otežano, Vlada Republike Hrvatske može, do provedbe postupka izbora i/ili imenovanja članova nadzornog odnosno upravnog odbora putem javnog natječaja, donijeti odluku o izboru člana nadzornog odnosno upravnog odbora bez provedbe javnog natječaja.
- (11) Pored razloga za opoziv člana nadzornog odnosno upravnog odbora predviđenih zakonom koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava i drugim propisima te osnivačkim i drugim aktima pravne osobe u državnom vlasništvu, razlozima za opoziv odnosno razrješenje člana nadzornog odnosno upravnog odbora smatrat će se i neispunjavanje ili neuredno ispunjavanje obveza predviđenih Zakonom i drugim podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona.

Povjerenstvo za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora

Članak 46.

- (1) Vlada Republike Hrvatske odlukom osniva povjerenstva za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Povjerenstvo za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u pravnim osobama od posebnog interesa u kojima članska prava Republike Hrvatske izvršava Ministarstvo sastoji se od pet članova, od kojih su dva predstavnici Vlade Republike Hrvatske, dva predstavnici Ministarstva i jedan neovisni stručnjak.
- (3) Povjerenstvo za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u pravnim osobama od posebnog interesa u kojima članska prava Republike Hrvatske ne izvršava Ministarstvo sastoji se od pet članova, od kojih su dva predstavnici Vlade Republike Hrvatske, jedan predstavnik nadležnog ministarstva koje u tim pravnim osobama od posebnog interesa izvršava članska prava Republike Hrvatske, jedan predstavnik Ministarstva i jedan neovisni stručnjak.

- (4) Povjerenstvo za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora u ostalim trgovačkim društvima sastoji se od pet članova, od kojih su dva predstavnici Vlade Republike Hrvatske, jedan predstavnik Centra, jedan predstavnik Ministarstva i jedan neovisni stručnjak.
- (5) U povjerenstvima iz stavaka 2. i 3. ovog članka, članove koji su predstavnici Vlade Republike Hrvatske imenuje Vlada Republike Hrvatske, člana koji je predstavnik Ministarstva i člana koji je neovisni stručnjak imenuje Ministarstvo, a člana koji je predstavnik nadležnog ministarstva imenuje nadležno ministarstvo.
- (6) U povjerenstvu iz stavka 4. ovog članka, članove koji su predstavnici Vlade Republike Hrvatske imenuje Vlada Republike Hrvatske, člana koji je predstavnik Ministarstva imenuje Ministarstvo, a člana koji je predstavnik Centra i člana koji je neovisni stručnjak imenuje Centar.
- (7) Članovi povjerenstva imenuju se na razdoblje od tri godine i mogu biti ponovno imenovani.
- (8) Neovisnim stručnjakom smatra se osoba koja je neovisna u odnosu na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske za koje se provodi postupak izbora kandidata za člana nadzornog odnosno upravnog odbora te u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela u toj pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske te koja ima odgovarajuća stručna znanja i iskustva propisana uredbom iz članka 51. ovog Zakona.

Uvjeti za kandidata za člana nadzornog odnosno upravnog odbora

Članak 47.

- (1) Član nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske može biti osoba:
 1. koja ima dobar ugled
 2. koja ima odgovarajuća stručna znanja, obrazovanje, sposobnost i iskustvo potrebno za ispunjavanje obveza povezanih s članstvom u nadzornom odnosno upravnom odboru, a koja zajedno s ostalim članovima nadzornog odnosno upravnog odbora ispunjava zahtjeve iz stavka 4. ovog članka
 3. koja je sposobna iskazati neovisno mišljenje odnosno kod koje ne postoji sukob interesa kojim se ne može upravljati na način koji osigurava neovisnost mišljenja
 4. koja može posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza povezanih s članstvom u nadzornom odnosno upravnom odboru
 5. koja može biti član nadzornog odnosno upravnog odbora prema odredbama zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava
 6. koja nema nepodmirenih poreznih dugovanja prema Republici Hrvatskoj

7. koja ispunjava uvjete određene uredbom iz članka 51. ovog Zakona, posebnim propisima koji se primjenjuju na pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske te osnivačkim i drugim općim aktima pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Državni službenik, javni službenik ili službenik u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može biti član nadzornog odnosno upravnog odbora u više od dvije pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske te ima ista prava i obveze kao i ostali članovi nadzornog odnosno upravnog odbora.
- (3) Obveznici primjene zakona koji uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog interesa u obnašanju javnih dužnosti ne mogu biti članovi nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (4) Članovi nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske moraju skupno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno nadziranje vođenja poslova pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske i za obavljanje drugih poslova u nadležnosti nadzornog odnosno upravnog odbora.

Izbor kandidata za člana uprave odnosno izvršnog direktora

Članak 48.

- (1) Kandidati za članove uprava odnosno kandidati za izvršne direktore u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske biraju se postupkom javnog natječaja koji provodi nadzorni odnosno upravni odbor.
- (2) Odluku o imenovanju članova uprave odnosno izvršnih direktora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske donosi nadzorni odnosno upravni odbor najkasnije do isteka mandata postojećih članova uprave odnosno izvršnih direktora.
- (3) Prije donošenja odluke iz stavka 2. ovog članka, nadzorni odnosno upravni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske će obaviti konzultacije s Vladom Republike Hrvatske.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovog članka, u slučajevima nepostojanja minimalnog broja članova uprave odnosno izvršnih direktora, zbog čega pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske može nastati šteta ili njezino poslovanje i obavljanje svakodnevnih djelatnosti može biti otežano, nadzorni odnosno upravni odbor može, do provedbe postupka izbora kandidata za člana uprave odnosno izvršnog direktora javnim natječajem, uz provedene konzultacije s Vladom Republike Hrvatske, donijeti odluku o imenovanju člana uprave odnosno izvršnog direktora bez provedbe postupka izbora kandidata javnim natječajem.
- (5) Pored razloga predviđenih zakonom koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava i drugim propisima te osnivačkim i drugim aktima pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, važnim razlozima za opoziv odnosno razrješenje člana uprave odnosno izvršnog direktora smatraju se i:

- nepostizanje financijskih ili nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti
- neispunjavanje ili neuredno ispunjavanje obveza predviđenih Zakonom i drugim podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona.

Uvjeti za kandidata za člana uprave odnosno izvršnog direktora

Članak 49.

- (1) Član uprave odnosno izvršni direktor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske može biti osoba:
1. koja ima dobar ugled
 2. koja ima odgovarajuće obrazovanje, stručna znanja, sposobnost i iskustvo potrebno za vođenje poslova pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, a koja zajedno s ostalim članovima uprave odnosno izvršnim direktorima ispunjava zahtjeve iz stavka 2. ovog članka
 3. koja je sposobna iskazati neovisno mišljenje odnosno kod koje ne postoji sukob interesa kojim se ne može upravljati na način koji osigurava neovisnost mišljenja
 4. koja može posvetiti dovoljno vremena ispunjavanju obveza iz svoje nadležnosti
 5. koja može biti član uprave odnosno izvršni direktor prema odredbama zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava
 6. koja nema nepodmirenih poreznih dugovanja prema Republici Hrvatskoj
 7. koja ispunjava uvjete određene uredbom iz članka 51. ovog Zakona, posebnim propisima koji se primjenjuju na pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske te osnivačkim i drugim općim aktima pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (2) Članovi uprave odnosno izvršni direktori pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno vođenje poslova te pravne osobe.

Primjena odredbi na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 50.

- (1) Odredbe ovog Zakona o izboru i imenovanju članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske primjenjuju se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj, ali u kojima Republika Hrvatska na temelju propisa, osnivačkog ili drugog akta, ugovora ili na drugom temelju ima pravo predlaganja, izbora odnosno imenovanja ili pravo sudjelovanja u donošenju odluke o izboru odnosno imenovanju jednog ili više članova organa tih pravnih osoba.

- (2) Odredbe ovog Zakona o izboru i imenovanju članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske ne primjenjuju se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ukoliko bi postupak izbora i imenovanja sukladno odredbama ovog Zakona bio u suprotnosti sa:

- ispunjenjem obveza koje proizlaze iz prava Europske unije
- razrješenjem postupaka povrede prava Europske unije pokrenutih od strane Europske komisije
- ispunjenjem obveza koje proizlaze iz međunarodnih ugovora koji čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Uredba o uvjetima za članove organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske i za članove povjerenstva

Članak 51.

Vlada Republike Hrvatske donosi uredbu kojom se pobliže uređuju uvjeti za kandidate za članove nadzornih odnosno upravnih odbora, članove uprave odnosno izvršne direktore, odnosno članove drugih odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, postupak njihovog izbora odnosno imenovanja, izbor kandidata bez provedbe javnog natječaja, kvalifikacije i kriteriji neovisnosti za članove povjerenstva koji su neovisni stručnjaci te način rada povjerenstva, kriteriji neovisnosti kandidata za članove nadzornih odbora odnosno članove upravnih odbora koji su neizvršni direktori, za članove revizijskih odbora i odbora nadzornog odbora, kao i razlozi za opoziv odnosno razrješenje članova nadzornih odnosno upravnih odbora, članova uprave odnosno izvršnih direktora odnosno članova drugih odgovarajućih organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

GLAVA IV. UNUTARNJA KONTROLA I REVIZIJA PRAVNIH OSOBA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Unutarnja kontrola, unutarnja revizija i praćenje usklađenosti

Članak 52.

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su uspostaviti sustav unutarnjih kontrola, uključujući unutarnju reviziju kao njegov sastavni dio, uz odgovarajuću primjenu zakona koji uređuje sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisa kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske te međunarodnih standarda unutarnje revizije.
- (2) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su ustrojiti funkciju praćenja usklađenosti uvažavajući svoju veličinu, organizacijsku strukturu, složenost i ostale aspekte poslovanja.
- (3) Funkcija praćenja usklađenosti u smislu stavka 2. ovog članka podrazumijeva poslove koji se odnose na usklađivanje funkcioniranja i poslovanja pravne osobe s važećim propisima i općim aktima te druge poslove određene pravilnikom iz stavka 5. ovog članka.

- (4) Odredbe ovog članka ne utječu na obveze pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske na koje se primjenjuju posebni propisi u pogledu zahtjeva u vezi sa sustavom unutarnjih kontrola, unutarnjom revizijom i funkcijom praćenja usklađenosti, a koje obveze proizlaze iz tih posebnih propisa.
- (5) Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje poslove funkcije praćenja usklađenosti, način obavljanja funkcije praćenja usklađenosti, izvješćivanje o provedbi funkcije praćenja usklađenosti te druga pitanja koja se odnose na funkciju praćenja usklađenosti.

Obveza zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja

Članak 53.

- (1) Godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske podliježu obvezi zakonske revizije u skladu s propisima koji uređuju računovodstvo poduzetnika, reviziju i osnivanje te ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava.
- (2) Zakonska revizija godišnjih financijskih izvještaja iz stavka 1. ovoga članka provodi se u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima kako su definirani zakonom koji uređuje reviziju.
- (3) Ovaj članak ne odnosi se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su u skladu s posebnim propisima upisane u registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika ili registar neprofitnih organizacija i koje primjenjuju pravila proračunskog odnosno neprofitnog računovodstva, osim ako te pravne osobe imaju pravni oblik trgovačkog društva.

Revizorsko društvo

Članak 54.

- (1) Isto revizorsko društvo može obavljati zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja iste pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske najduže tijekom četiri uzastopne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Nakon isteka najduljeg razdoblja angažmana iz stavka 1. ovoga članka, revizorsko društvo, odnosno svi članovi mreže kojoj revizorsko društvo pripada, ne smiju sljedeće četiri godine obavljati zakonsku reviziju iste pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske niti sudjelovati u postupku odabira revizorskog društva za naredno razdoblje.
- (3) Prilikom izbora revizorskog društva, pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske dužna je u obzir uzeti ugled i neovisnost revizorskog društva te znanje i iskustvo u djelatnosti koju obavlja odnosna pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (4) Zakonsku reviziju pravnih osoba od posebnog interesa koje se smatraju velikim pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske obavlja revizorsko društvo koje mora imati zaposleno najmanje pet ovlaštenih revizora u punom radnom vremenu.

*Državna revizija***Članak 55.**

Državna revizija obavlja reviziju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s propisima koji uređuju državnu reviziju.

GLAVA V. TRANSPARENTNOST, IZVJEŠTAVANJE I NADZOR*Javna objava***Članak 56.**

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su osigurati jednostavan i nediskriminirajući pristup javnosti:
 1. informacijama i dokumentima o vlasničkoj strukturi, korporativnom upravljanju, financijskim i nefinancijskim ciljevima uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti i njihovom ostvarenju, pravilima zapošljavanja, značajnim i predvidivim rizicima kojima su te pravne osobe izložene te drugim informacijama propisanim pravilnikom iz stavka 6. ovog članka
 2. planovima poslovanja iz članka 59. ovog Zakona i izvještajima iz članka 60. ovog Zakona
- (2) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su imati i redovito održavati mrežne stranice.
- (3) Informacije i dokumenti iz stavka 1. ovog članka, kao i ostale informacije i dokumenti koje su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne objavljivati u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima, čine se dostupnima javnosti objavom na mrežnim stranicama pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske na kojoj te informacije i dokumenti moraju biti javno dostupni najmanje pet godina od dana objave, odnosno tijekom duljeg razdoblja ako je to za pojedinu informaciju ili dokument predviđeno posebnim propisom ili pravilnikom iz stavka 6. ovog članka.
- (4) Prilikom objave informacija u skladu s ovim Zakonom pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske nisu dužne objaviti informacije koje predstavljaju poslovnu ili profesionalnu tajnu u smislu posebnih propisa koji uređuju zaštitu tajnosti podataka i neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti ili informacije koje, prema prosudbi razumnog gospodarstvenika, pravnoj osobi mogu nanijeti štetu koja nije beznačajna.
- (5) Odredba iz stavka 4. ovog članka ne utječe na obveze pravnih osoba čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište ili drugo mjesto trgovanja na objavu povlaštenih i drugih informacija u skladu s propisima koji uređuju tržište kapitala.
- (6) Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje informacije i dokumente iz stavka 1. točke 1. ovog članka i razdoblje tijekom kojeg oni moraju biti dostupni na mrežnim stranicama pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

- (7) Objava informacija i dokumenata po ovom Zakonu ne utječe na obvezu objave informacija sukladno zakonu koji uređuje pravo na pristup informacijama.

Dodatne obveze objavljivanja

Članak 57.

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište ili drugo mjesto trgovanja, dužne su objavljivati informacije u skladu s propisima koji uređuju tržište kapitala i pravilima uređenog tržišta odnosno drugog mjesta trgovanja.
- (2) Velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji financijski instrumenti nisu uvršteni na uređeno tržište ili drugo mjesto trgovanja dužne su objavljivati informacije primjenjujući na odgovarajući način propise koji se odnose na dionička društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište, osim propisa koji se odnose na zlouporabu tržišta.
- (3) Informacije koje su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 2. ovog članka dužne objavljivati propisuju se pravilnikom iz članka 56. stavka 6. ovog Zakona.

Primjena kodeksa korporativnog upravljanja

Članak 58.

- (1) Velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske obvezno primjenjuju kodeks korporativnog upravljanja u skladu s odredbama zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava koje se odnose na primjenu kodeksa korporativnog upravljanja od strane dioničkih društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište.
- (2) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka dužne su u godišnji izvještaj uključiti izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.
- (3) Na izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona koji uređuje računovodstvo poduzetnika i odredbe zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava.
- (4) Ministarstvo prati i analizira kvalitetu korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (5) Ministar utvrđuje metodologiju za izračunavanje indeksa kvalitete korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i izračunava taj indeks te ga objavljuje u okviru objedinjenog godišnjeg izvještaja o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (6) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su Ministarstvu dostavljati informacije potrebne za praćenje i analizu kvalitete korporativnog upravljanja te izračunavanje indeksa kvalitete korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

*Objava i dostava planova nadležnim tijelima***Članak 59.**

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su sastavljati i na svojim mrežnim stranicama objavljivati godišnje i srednjoročne planove poslovanja.
- (2) Na objavu godišnjih i srednjoročnih planova poslovanja iz stavka 1. ovog članka primjenjuje se na odgovarajući način članak 56. stavak 4. ovog Zakona.
- (3) Pravne osobe od posebnog interesa dužne su godišnje i srednjoročne planove poslovanja dostaviti Ministarstvu i nadležnom ministarstvu.
- (4) Ostala trgovačka društva dužna su godišnje i srednjoročne planove poslovanja dostaviti Centru.
- (5) Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje sadržaj, način i rokove objave i dostavljanja planova poslovanja i izvještaja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

*Objava i dostava izvještaja vlasničkom tijelu***Članak 60.**

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, osim pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 4. ovog članka, dužne su sastavljati i na svojim mrežnim stranicama objavljivati godišnje, polugodišnje i tromjesečne financijske izvještaje zajedno s pratećim bilješkama uz financijske izvještaje, godišnje, polugodišnje i tromjesečne konsolidirane financijske izvještaje zajedno s pratećim bilješkama uz financijske izvještaje te godišnje izvještaje sa sadržajem, na način i u rokovima predviđenima propisom koji uređuje računovodstvo poduzetnika i pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona.
- (2) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji godišnji financijski izvještaji podliježu obvezi zakonske revizije u skladu s ovim Zakonom ili propisima koji uređuju računovodstvo poduzetnika dužne su, zajedno s godišnjim izvještajem, na svojim mrežnim stranicama objaviti i revizorski izvještaj koje su potpisale osobe odgovorne za reviziju godišnjih financijskih izvještaja.
- (3) Zajedno s godišnjim izvještajem, pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su objaviti i odluku nadležnog organa odnosno pravne osobe o utvrđenju godišnjih financijskih izvještaja te prijedlog odluke o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka, ako iste nisu sastavni dio godišnjeg izvještaja.
- (4) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su upisane u registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika ili registar neprofitnih organizacija i koje primjenjuju pravila proračunskog odnosno neprofitnog računovodstva, dužne su sastavljati i na svojim mrežnim stranicama objavljivati financijske izvještaje za proračunsku godinu i za razdoblja tijekom proračunske godine sa sadržajem, na način i u rokovima predviđenima propisima koji uređuju proračunsko odnosno neprofitno računovodstvo i pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona.

- (5) Pravne osobe od posebnog interesa dužne su izvještaje i odluke predviđene ovim člankom dostavljati Ministarstvu i nadležnom ministarstvu koje u njima izvršava članska prava Republike Hrvatske, a ostala trgovačka društva Centru, na način i u rokovima propisanim pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona.
- (6) Odredbe ovog članka ne utječu na obveze pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište radi trgovanja koje proizlaze iz zakona koji uređuje tržište kapitala.
- (7) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su izvještavati nadležna tijela o provedbi mjera i aktivnosti koje se na njih odnose na temelju antikorupcijskih planova i programa u Republici Hrvatskoj.
- (8) Odredbe ovog članka primjenjuju se i na pravne osobe od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj.

Prava ostalih dioničara odnosno imatelja poslovnih udjela

Članak 61.

- (1) Odredbe članaka 59. i 60. ovog Zakona o dostavi planova poslovanja i izvještaja vlasničkom tijelu pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske ne isključuju pravo ostalih dioničara odnosno imatelja poslovnih udjela u tim pravnim osobama na obavještenost u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava.
- (2) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su pri komuniciranju s dioničarima i imateljima poslovnih udjela postupati u skladu s načelom jednakog položaja svih dioničara i imatelja poslovnih udjela te su dužne informacije koje dostavljaju vlasničkom tijelu istovremeno dostavljati i svim ostalim dioničarima odnosno imateljima poslovnih udjela u tim pravnim osobama.
- (3) Smatra se da su informacije istovremeno dostavljene svim dioničarima odnosno imateljima poslovnih udjela u pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske ako su, istodobno s njihovom dostavom vlasničkom tijelu, objavljene na mrežnim stranicama te pravne osobe u skladu s člankom 56. ovog Zakona.

Objedinjeni godišnji izvještaj

Članak 62.

- (1) Ministarstvo priprema i objavljuje objedinjeni godišnji izvještaj o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske:
 - 1. koje su pravne osobe od posebnog interesa
 - 2. koje su ostala trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj.
- (2) Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje sadržaj objedinjenog godišnjeg izvještaja o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka.

Usvajanje i objava objedinjenog godišnjeg izvještaja

Članak 63.

- (1) Objedinjeni godišnji izvještaj za prethodnu godinu Ministarstvo dostavlja Vladi Republike Hrvatske do 31. listopada tekuće godine na usvajanje.
- (2) Vlada Republike Hrvatske prihvaća zaključkom izvještaj iz stavka 1. ovog članka te ga podnosi Hrvatskom saboru u roku od mjesec dana od njegova usvajanja.
- (3) Ministarstvo objavljuje usvojeni objedinjeni godišnji izvještaj na svojim mrežnim stranicama na hrvatskom i engleskom jeziku.

Nadzor nad provedbom zakona

Članak 64.

Ministarstvo je nadležno za nadzor nad provedbom ovog Zakona.

GLAVA VI. OVISNA DRUŠTVA PRAVNIH OSOBA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE

Primjena Zakona na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju ovisna društva

Članak 65.

- (1) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju ovisna društva u smislu zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, ili koje imaju prevladavajući utjecaj u drugim pravnim osobama, ostvaruju vlasnička prava u svojim ovisnim društvima odnosno drugim pravnim osobama u kojima imaju prevladavajući utjecaj (u daljnjem tekstu: ovisna društva) uz odgovarajuću primjenu odredbi ovog Zakona, osim ako je drugačije propisano posebnim zakonom u skladu s kojim je ovisno društvo osnovano.
- (2) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka mogu raspolagati dionicama, poslovnim udjelima odnosno osnivačkim pravima u svojim ovisnim društvima odnosno stjecati nove dionice, poslovne udjele i osnivačka prava uz odobrenje skupštine odnosno glavne skupštine.
- (3) U vezi s načinom raspolaganja i stjecanja dionica, poslovnih udjela i osnivačkih prava te postupcima koji im prethode primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog Zakona i uredbe iz članka 26. ovog Zakona.
- (4) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka određuju svojim ovisnim društvima financijske i nefinancijske ciljeve uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti, na temelju ciljeva koji su za te pravne osobe određeni u skladu s člankom 27. ovog Zakona, na način određen uredbom iz članka 27. stavka 8. ovog Zakona, osim ako je drugačije propisano posebnim zakonom u skladu s kojim je ovisno društvo osnovano.

Primjena Zakona na ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske

Članak 66.

- (1) Na ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 65. stavka 1. ovog Zakona primjenjuju se odredbe ovog Zakona o razdvajanju tržišnih djelatnosti od djelatnosti pružanja javnih usluga u skladu s člankom 31. ovog Zakona.
- (2) Na ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 65. stavka 1. ovog Zakona, koja se smatraju velikim ili srednjim poduzetnicima u smislu zakona koji uređuje računovodstvo poduzetnika, primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog Zakona o izboru i imenovanju članova organa i uredbe iz članka 51. ovog Zakona, osim odredbi koje se odnose na povjerenstvo, kao i odredbe ovog Zakona o politici isplate dividendi odnosno udjela u dobiti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske i o politici primitaka članova nadzornih odnosno upravnih odbora te članova uprava odnosno izvršnih direktora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (3) Na ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 65. stavka 1. ovog Zakona, koja se smatraju velikim ili srednjim poduzetnicima u smislu zakona koji uređuje računovodstvo poduzetnika, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju ovog Zakona koje se odnose na ustroj i nadležnosti članova organa, unutarnju kontrolu, reviziju i funkciju praćenja usklađenosti, javno objavljivanje informacija, izradu, objavu i dostavu planova i izvještaja te primjenu kodeksa korporativnog upravljanja.
- (4) Objava informacija i dokumenata po ovom Zakonu ne utječe na obvezu objave informacija sukladno zakonu koji uređuje pravo na pristup informacijama.

DIO TREĆI

PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršaji u vezi s objavom informacija

Članak 67.

- (1) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 eura ako:
 1. ne objavi informacije iz članka 56. stavka 1. točke 1. ovog Zakona na način, sa sadržajem i u rokovima propisanim člankom 56. stavkom 3. ovog Zakona i pravilnikom iz članka 56. stavka 6. ovog Zakona
 2. ne objavi informacije iz članka 57. stavka 1. ovog Zakona na način, sa sadržajem i u rokovima propisanim člankom 56. stavkom 3. ovog Zakona i pravilnikom iz članka 56. stavka 6. ovog Zakona
 3. ne objavi planove poslovanja iz članka 59. stavka 1. ovog Zakona na način, sa sadržajem i u rokovima propisanim pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona

4. ne objavi izvještaje iz članka 60. stavka 1. odnosno stavka 4. ovog Zakona na način, sa sadržajem i u rokovima propisanim pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona
 5. ne provede postupak razdvajanja računa po različitim djelatnostima u okviru svojih poslovnih knjiga u skladu sa odredbama iz članka 31. stavka 1. i članka 73. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 eura.

Prekršaji u vezi s dostavljanjem planova i izvještaja

Članak 68.

- (1) Za prekršaj kaznit će se pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 eura ako:
1. ne dostavi planove poslovanja iz članka 59. stavaka 3. i 4. ovog Zakona Ministarstvu, nadležnom ministarstvu odnosno Centru na način, sa sadržajem i u rokovima propisanim pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona
 2. ne dostavi izvještaje i odluke iz članka 60. ovog Zakona Ministarstvu odnosno Centru na način, sa sadržajem i u rokovima propisanim pravilnikom iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 1.500,00 eura.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti Vlade Republike Hrvatske

Članak 69.

- (1) Vlada Republike Hrvatske će roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti uredbu iz članka 51. ovog Zakona.
- (2) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti uredbu iz članka 26., članka 27. stavka 8. i članka 44. stavka 12. ovog Zakona.
- (3) Vlada Republike Hrvatske će roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti odluke iz članka 12. stavka 5., članka 20. stavka 1. i članka 32. stavka 1. ovog Zakona.

Stupanje na snagu podzakonskih akata Vlade Republike Hrvatske

Članak 70.

- (1) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 26. ovog Zakona ostaje na snazi Uredba o načinima raspolaganja udjelima i dionicama („Narodne novine“, broj 95/18.).

- (2) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 51. ovog Zakona ostaje na snazi Uredba o uvjetima za izbor i imenovanje članova nadzornih odbora i uprava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i načinu njihovih izbora („Narodne novine“, broj 12/19.).
- (3) Do stupanja na snagu odluke iz članka 12. stavka 5. ovog Zakona ostaje na snazi Odluka o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“, br. 147/21., 78/23.)
- (4) Do stupanja na snagu odluke iz članka 20. stavka 1. ovog Zakona primjenjuje se Strategija upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019. – 2025. („Narodne novine“, broj 96/19.) u dijelu koji se odnosi na društva u vlasništvu Republike Hrvatske.

Podzakonski akti ministra nadležnog za poslove financija

Članak 71.

Ministar nadležan za poslove financija će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnike iz članka 52. stavka 5., članka 56. stavka 6., članka 59. stavka 5. i članka 62. stavka 2. ovog Zakona.

Stupanje na snagu podzakonskih akata ministra nadležnog za financije

Članak 72.

- (1) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 52. stavka 5. ovog Zakona ostaje na snazi Odluka o obvezi uvođenja funkcije praćenja usklađenosti u pravnim osobama u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 99/19.).
- (2) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 59. stavka 5. ovog Zakona ostaje na snazi Odluka o praćenju planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu („Narodne novine“, broj 71/18.).

Evidencija pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske i popis javnih usluga

Članak 73.

- (1) Ministarstvo će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona uspostaviti evidenciju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 14. stavka 1. ovog Zakona.
- (2) Ministarstvo će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona objaviti popis javnih usluga iz članka 31. stavka 7. ovog Zakona.

Preuzimanje izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske

Članak 74.

Do preuzimanja izvršavanja članskih prava od strane vlasničkih tijela u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovog Zakona, članska prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nastavljaju izvršavati nadležna ministarstva odnosno druga tijela koja su članska prava Republike Hrvatske u tim pravnim osobama izvršavala na temelju Zakona o

upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) kao vlasnička tijela uz odgovarajuću primjenu odredaba ovog Zakona.

Razdvajanje tržišnih djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga

Članak 75.

Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji predmet poslovanja uključuje i tržišne djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga dužne su uvesti vođenje zasebnih računa po različitim djelatnostima u okviru svojih poslovnih knjiga u skladu sa zahtjevima iz članka 31. stavka 1. ovog Zakona u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Preoblikovanje i usklađenje osnivačkih i općih akata

Članak 76.

- (1) Nadležna ministarstva će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona provesti postupke preoblikovanja pravnih osoba osnovanih i definiranih posebnim zakonima koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva, a bave se pretežno tržišnim djelatnostima, u pravni oblik društva kapitala.
- (2) Nadležna ministarstva će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona uskladiti sa odredbama ovoga Zakona posebne zakone kojima su osnovane ili definirane pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- (3) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske i njihova ovisna društva dužni su uskladiti svoje osnivačke i opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja ovog Zakona na snagu.
- (4) Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz članka 44. stavaka 3. i 4. ovog Zakona dužne su donijeti nove odnosno uskladiti postojeće vlastite politike primitaka sa uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 44. stavka 12. ovog Zakona na prvoj sjednici glavne skupštine odnosno skupštine koja se saziva nakon stupanja na snagu navedene uredbe.

Prijenos dionica i poslovnih udjela na Republiku Hrvatsku

Članak 77.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona dionice i poslovni udjeli u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske kojih su imatelji Centar, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita smatraju se dionicama i poslovnim udjelima Republike Hrvatske.
- (2) U roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršit će se promjena imatelja dionica i poslovnih udjela iz stavka 1. ovog članka na Republiku Hrvatsku u središnjem depozitoriju vrijednosnih papira, sudskom registru i drugim upisnicima i evidencijama.
- (3) Hrvatska agencija za osiguranje depozita će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona s Republikom Hrvatskom zaključiti poseban sporazum kojim će se urediti prijenos dionica odnosno poslovnih udjela u pravnim osobama u vlasništvu Republike

Hrvatske kojih je imatelj Hrvatska agencija za osiguranje depozita, uključujući i naknadu za prenesene dionice odnosno poslovne udjele iz ovog stavka.

- (4) U vezi s prijenosom dionica i poslovnih udjela iz stavka 1. ovog članka se primjenjuje članak 25. ovog Zakona.
- (5) U vezi s prijenosom dionica i poslovnih udjela iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuju se odredbe posebnih zakona o obvezi ishodađenja odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela.
- (6) U vezi s prijenosom dionica iz stavka 1. ovog članka za Republiku Hrvatsku ne nastaje obveza objave ponude za preuzimanje u skladu sa zakonom koji uređuje preuzimanje dioničkih društava.

Dovršetak započetih postupaka

Članak 78.

Postupci raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te postupci izbora članova nadzornih odnosno upravnih odbora i članova uprava odnosno izvršnih direktora, koji nisu dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se po odredbama Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.).

Članak 79.

- (1) Članovi nadzornih odnosno upravnih odbora, te članovi uprava i izvršni direktori pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske imenovani na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) i Uredbe o uvjetima za izbor i imenovanje članova nadzornih odbora i uprava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i načinu njihovih izbora („Narodne novine“, broj 12/19.) nastavljaju obnašati svoje funkcije do isteka mandata, a najkasnije do imenovanja ili izbora novih članova odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske sukladno ovom Zakonu.
- (2) Nadležna tijela dužna su provesti postupke izbora i imenovanja članova odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člancima 45. - 51. ovog Zakona te podnijeti zahtjev za ishodađenje odobrenja nadležnih tijela, ako je takvo odobrenje potrebno u skladu s posebnim zakonom, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja propisa

Članak 80.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti:

- 1. Odluka o kriterijima za utvrđivanje pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“, broj 22/20.)
- 2. Odluka o donošenju Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele („Narodne novine“, br. 132/17. i 52/18.).

*Prestanak važenja odredaba zakona***Članak 81.**

- (1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.), i to:
1. članka 1. stavka 1. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 2. članka 3. stavaka 1. i 2. u dijelu u kojem se odnose na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 3. članka 4. stavka 1. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 4. članka 6. stavka 1. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 5. članka 6. stavka 2.
 6. članka 9. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 7. članka 10. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 8. članka 11. u dijelu u kojem se odnose na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 9. članka 12. stavaka 1., 2. i 4.
 10. članaka 13. do 20. u dijelu u kojem se odnose na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
 11. članaka 29. do 35.

12. članka 55. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
13. članka 63. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač
14. članka 64. u dijelu u kojem se odnosi na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač.

Stupanje Zakona na snagu

Članak 82.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuju se predmet Zakona koji obuhvaća stjecanje i raspolaganje dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, nadležnosti i način izvršavanja članskih prava u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, koordinacija izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, prava i obveze vlasničkih tijela koja izvršavaju članska prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, primjenu standarda korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 2.

Ovim člankom određeno je da se Zakon primjenjuje na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj, dok se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj ili one koje su osnovane u skladu s posebnim zakonima i koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva (Hrvatska radiotelevizija, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Jadrolinija, Centar za restrukturiranje i prodaju, Financijska agencija), primjenjuju one odredbe Zakona za koje je izrijekom navedeno da se primjenjuju i na te pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 3.

Ovim člankom definira se odnos ovog Zakona i drugih zakona sukladno članku 9. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 74/15.).

Stavkom 1. propisuje se primjena Zakona o trgovačkim društvima kao općeg zakona, osim na materiju koja je drugačije propisana ovim Zakonom.

Stavkom 2. propisuje se primarna primjena posebnih zakona u skladu s kojima su osnovana pojedina trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske (Plovput d.o.o., Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., Zračne luke Zagreb, Rijeka, Split, Zadar, Dubrovnik, Pula i Osijek) te Zakon o trgovačkim društvima, osim na materiju koja je drugačije propisana ovim Zakonom, dok se stavkom 3. propisuje primarna primjena posebnog zakona u skladu s kojim su osnovane pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske na te pravne osobe koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva osim ako tim zakonom nešto nije uređeno u kojem slučaju se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom definiraju se pojmovi i njihovo značenje u smislu ovog Zakona.

Uz članak 5.

Ovim člankom se uređuje rodno značenje izraza koji se koriste u Zakonu, sukladno članku 13. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 74/15.).

Uz članak 6.

Ovim člankom propisuje se obveza postojanja opravdanog razloga za članstvo države u određenoj pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske, koji mora biti utvrđen i obrazložen u vlasničkoj politici. Ako opravdanog razloga za državno vlasništvo pojedine pravne osobe nema, država treba svojim članskim pravima raspolagati s ciljem izlaska iz vlasničke strukture te pravne osobe.

Uz članak 7.

Ovim člankom određuju se vlasnička tijela, utvrđuje se načelo koordiniranog izvršavanja članskih prava Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te načelo odvajanja vlasničke od regulatorne funkcije države u vlasničkom tijelu u skladu sa zaključcima i preporukama OECD-a. Ustrojstvena jedinica vlasničkog tijela koja obavlja vlasničku funkciju treba biti različita od ustrojstvene jedinice koja obavlja regulatornu funkciju u odnosu na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 8.

Ovim člankom utvrđuje se načelo učinkovitosti sukladno kojem pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske imaju dužnost poslovati učinkovito i u skladu s financijskim i nefinancijskim ciljevima uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti definiranim u skladu s odredbama ovog Zakona. Navedeno načelo već je propisano zakonom koji uređuje trgovačka društva za dionička društva. Ovom se odredbom to načelo proširuje na sve pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nije jedini imatelj dionica odnosno poslovnih udjela. Te pravne osobe ne smiju stavljati ostale imatelje dionica odnosno poslovnih udjela u neravno pravan položaj u odnosu na Republiku Hrvatsku.

Uz članak 9.

Ovim člankom utvrđuje se načelo održivog poslovanja sukladno kojem pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske imaju dužnost poslovati na način koji osigurava dugoročni održivi razvoj i očuvanje vrijednosti, osobito uzimajući u obzir zaštitu okoliša i ljudska prava.

Uz članak 10.

Ovim člankom utvrđuje se načelo transparentnosti sukladno kojem pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske imaju dužnost redovito i pravodobno objavljivati propisane izvještaje i druge informacije u svrhu izvještavanja javnosti i vlasničkog tijela te sukladno kojem Ministarstvo objavljuje objedinjene godišnje izvještaje o poslovanju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 11.

Ovim člankom utvrđuje se, u odnosu na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nije jedini dioničar odnosno imatelj poslovnih udjela, načelo ravnopravnosti Republike Hrvatske i ostalih dioničara odnosno imatelja poslovnih udjela.

Uz članak 12.

Ovim člankom uređuje se podjela pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske po određenim kriterijima.

Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dijele se na pravne osobe od posebnog interesa i ostala trgovačka društva.

Kriteriji koje se trebaju koristiti pri utvrđivanju da li je određena pravna osoba od posebnog interesa ili ne su:

- gospodarenje općim i javnim dobrima i dobrima od interesa za Republiku Hrvatsku
- upravljanje infrastrukturom i distribucijskim mrežama u kojima fizička infrastruktura predstavlja prirodni monopol u smislu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja
- predmet poslovanja koji uključuje djelatnost pružanja javnih usluga
- učinak na državni proračun
- obavljanje tržišnih djelatnosti koje doprinose stabilnosti i razvoju gospodarstva.

S obzirom na djelatnost, pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dijele se na pravne osobe koje obavljaju isključivo tržišne djelatnosti, pravne osobe koje obavljaju isključivo djelatnosti pružanja javnih usluga te pravne osobe koje obavljaju mješovite djelatnosti (i tržišne djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga).

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, odlukom utvrđuje pravne osobe od posebnog interesa.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuje se obveza preoblikovanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u društva kapitala (d.o.o. ili d.d.), ako su to pravne osobe osnovane i definirane posebnim zakonima i nemaju pravni oblik trgovačkog društva, a bave se pretežno tržišnim djelatnostima.

Uz članak 14.

Ovim člankom uređuje se vođenje jedinstvene evidencije pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koju će voditi Ministarstvo. Evidencija će biti javno dostupna na mrežnim stranicama Ministarstva.

Uz članak 15.

Ovim člankom određena je nadležnost izvršavanja članskih prava među vlasničkim tijelima. Vlasnička tijela za pravne osobe od posebnog interesa su nadležna ministarstva dok je vlasničko tijelo za ostala trgovačka društva Centar.

Uz članak 16.

Stavkom 1. ovog članka daje se mogućnost Vladi Republike Hrvatske da na prijedlog Ministarstva za određenu pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske iznimno odredi neko drugo tijelo državne uprave kao vlasničko tijelo, ukoliko za takvu odluku postoje opravdani razlozi predviđeni u stavku 4. istog članka.

Stavkom 2. propisuje se rok u kojem će drugo vlasničko tijelo preuzeti izvršavanje članskih prava.

Stavkom 3. vlasničkom tijelu, koje odredi Vlada Republike Hrvatske, daju se prava i obveze koje ima nadležno ministarstvo.

Stavkom 4. propisuju se uvjeti sukladno kojima Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku iz stavka 1.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuju se poslovi koje Ministarstvo obavlja u skladu s ovim Zakonom.

Djelatnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine koja se odnose na upravljanje pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, sukladno Zakonu o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.), prenesena su na Ministarstvo u skladu s Zakonom o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 21/23.) i Zakonom o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 155/23.).

Uz članak 18.

Ovim člankom propisuju se poslovi koje nadležna ministarstva obavljaju u skladu s ovim Zakonom.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuju se poslovi koje Centar obavlja u skladu s ovim Zakonom.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisano je da vlasničku politiku usvaja Vlada Republike Hrvatske odlukom na prijedlog Ministarstva. Propisan je minimalni sadržaj vlasničke politike te obveza vlasničkih tijela da provode vlasničku politiku radi postizanja njome utvrđenih ciljeva.

Izrada nacrtu vlasničke politike provodi u suradnji s nadležnim ministarstvima, Centrom i relevantnim tijelima državne uprave te uz doprinos javnosti i predstavnika socijalnih partnera. Vlasnička politika objavljuje se u „Narodnim novinama“ na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva.

Uz članak 21.

Ministarstvo koordinira i kontinuirano prati provedbu vlasničke politike te najmanje svake četiri godine preispituje vlasničku politiku i popis pravnih osoba od posebnog interesa i po potrebi Vladi Republike Hrvatske predlaže usvajanje izmjena i dopuna vlasničke politike odnosno usvajanje nove vlasničke politike.

Ministarstvo u suradnji s nadležnim ministarstvima preispituje postojanje razloga za članstvo Republike Hrvatske u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te ukoliko utvrdi da za su za određenu pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske prestali razlozi za vlasništvo, predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje odluke o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuju se modeli raspolaganja dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske po uzoru na Zakon o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23).

Uz članak 23.

Ovim člankom uređuju se nadležnosti za donošenje i provedbu odluka o raspolaganju dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno u pravnim osobama od posebnog interesa i u ostalim trgovačkim društvima u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica ili poslovnih udjela odnosno nositelj osnivačkih prava, kao i obveza prethodne procjene vrijednosti dionica ili poslovnih udjela odnosno osnivačkih prava koja su predmet raspolaganja.

Uz članak 24.

Ovim člankom uređena je nadležnost za donošenje i provedbu odluka o stjecanju dionica i poslovnih udjela od strane Republike Hrvatske uz obvezu pribave suglasnost Ministarstva i procjene vrijednosti dionica ili poslovnih udjela koji su predmet stjecanja.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisano je da su Ministarstvo, nadležna ministarstva i Centar oslobođeni plaćanja naknada i pristojbi u vezi s međusobnim prijenosima dionica i poslovnih udjela.

Uz članak 26.

Ovim člankom dana je ovlast Vladi Republike Hrvatske da uredbom propiše postupke koji se odnose na donošenje odluke, procjenu vrijednosti i načine stjecanja i raspolaganja dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članke 27. – 29.

Člankom 27. propisuju se nadležnosti u predlaganju i postavljanju financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti, u suradnji s organima pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Postupak i kriterije za postavljanje i revidiranje financijskih i nefinancijskih ciljeva i ključnih pokazatelja uspješnosti i praćenje ispunjenja financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti propisuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, uredbom.

Prilikom predlaganja ciljeva nadležna ministarstva i Centar predlažu i podjelu pravnih osoba s obzirom na oblik djelatnosti koju obavljaju.

Člankom 28. definiraju se financijski i nefinancijski ciljevi uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti s obzirom na djelatnosti pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske. Financijski i nefinancijski ciljevi uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti sastavni su dio godišnjih i srednjoročnih planova pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Člankom 29. propisana je obveza objave financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti uz iznimku onih informacija koje predstavljaju poslovnu tajnu.

Uz članak 30.

Ovim člankom određeno je da pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje se bave tržišnim djelatnostima trebaju poduzimati potrebne mjere kako bi ostvarivale poslovne rezultate na razini usporedivih trgovačkih društva u privatnom vlasništvu u istom sektoru.

Uz članak 31.

Ovim člankom uređuje se sprječavanje unakrsnog financiranja između tržišnih djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske koje obavljaju obje vrste djelatnosti kao i vođenje zasebnih računa po različitim djelatnostima u okviru poslovnih knjiga te organizacijsko i kadrovsko razdvajanje tržišnih djelatnosti od djelatnosti pružanja javnih usluga uz poštivanje obveza koje proizlaze iz zakona koji uređuje transparentnost tokova javnih sredstava.

Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje popis javnih usluga pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisano je da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva, donosi odluku o usvajanju politike isplate dividendi odnosno udjela u dobiti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske uzimajući u obzir dugoročnu poslovnu strategiju, financijski položaj i uspješnost poslovanja pravnih osoba o vlasništvu Republike Hrvatske.

Također je utvrđena obveza nadležnih organa odnosno vlasničkih tijela navedenih pravnih osoba u državom vlasništvu da se pridržavaju navedene politike, kao i obveza Ministarstva da prati provedbu politike isplate dividendi odnosno udjela u dobiti te najmanje svake četiri godine preispituje tu politiku. Ostali dioničari odnosno imatelji poslovnih udjela u pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske nisu se pri donošenju odluka o upotrebi dobiti dužni pridržavati politike o isplati dividendi odnosno udjela u dobiti.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisuje se da je skupština odnosno glavna skupština pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koja ima pravni oblik trgovačkog društva prema zakonu koji uređuje trgovačka društva, pored ostalih nadležnosti, nadležna za odlučivanje o usvajanju godišnjeg i srednjoročnog plana koji je prethodno odobrio nadzorni odbor te pravne osobe.

Od primjene odredbe iz stavka 1. ovog članka izuzimaju se dionička društva čijim dionicama se trguje na uređenom tržištu zbog toga što bi ta društva bila obvezna javno objaviti odluke skupštine o usvajanju godišnjih i srednjoročnih planova, što bi ih dovelo u neravnotežan položaj u odnosu na druga društva na tržištu.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuje se da Vlada Republike Hrvatske imenuje predstavnika vlasničkog tijela u skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Predstavnik vlasničkog tijela u skupštini odnosno glavnoj skupštini može biti državni dužnosnik ili službenik iz nadležnog ministarstva.

Osim toga, ovim člankom uređuje se predstavljanje i sudjelovanje vlasničkih tijela, članova nadzornih odbora, uprave i vanjskog revizora u skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. Propisana je obveza glasovanja za svaku točku dnevnog reda sjednice na temelju prethodne analize, u skladu sa strateškim ciljevima utvrđenim godišnjim i srednjoročnim poslovnim planovima pravne osobe i vlasničkom politikom.

Zapisnici sa sjednica skupština odnosno glavnih skupština pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske moraju biti objavljeni na mrežnim stranicama te pravne osobe.

Uz članak 35.

Stavkom 1. uvodi se obveza osnivanja nadzornog odbora za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju pravni oblik trgovačkog društva.

Stavcima 2. i 3. propisuje se minimalni broj članova nadzornog odbora prema veličini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske iz stavka 1., i to najmanje pet članova za velike pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske te najmanje tri člana za ostale pravne osobe.

Stavkom 4. određuje se najdulje trajanje mandata članova nadzornog odbora.

Uz članak 36.

Ovim člankom uvodi se kriterij neovisnosti članova nadzornog odbora sukladno smjernicama i preporukama OECD-a, kao osnovni uvjet za samostalno, stručno, objektivno i neometano djelovanje članova nadzornog odbora u odnosu na sve dionike društva, bez uplitanja osobnih interesa ili interesa pojedinih skupina.

Pri utvrđivanju da li je određeni član nadzornog odbora neovisan uzimaju se u obzir uvjeti neovisnosti iz Zakona o trgovačkim društvima i drugih posebnih zakona koji se primjenjuju na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske (npr. Zakon o kreditnim institucijama), a ostali kriteriji neovisnosti u odnosu na pravnu osobu te Republiku Hrvatsku i ostale imatelje dionica i poslovnih udjela ili nositelje osnivačkih prava, propisat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisuje se najmanji broj neovisnih članova nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske (odnosno najmanje 33% članova nadzornog odbora).

Uz članak 38.

Ovim člankom propisana je nadležnost nadzornog odbora u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, pored drugih nadležnosti koje taj odbor ima prema zakonu koji uređuje trgovačka društva i općim aktima pravne osobe. Poslovnik o radu nadzornog odbora pravne osobe donosi nadzorni odbor. Navedeni poslovnik te opis poslova nadzornog odbora moraju biti javno dostupni na mrežnim stranicama pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 39.

Ovim člankom predviđeno je da pisani izvještaj o obavljenom nadzoru mora sadržavati i dodatne informacije o ispunjenju godišnjeg plana, financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti, o čimbenicima rizika i događajima relevantnima za poslovanje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. Osim toga, nadzorni odbor pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske vrši godišnju procjenu vlastitog rada i učinka te rada i učinka revizijskog odbora i drugih odbora nadzornog odbora. Izvještaj o provedenoj procjeni učinka dostavlja se u okviru pisanog izvještaja o obavljenom nadzoru.

Uz članak 40.

Nadzorni odbor velike pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske mora imati revizijski odbor, odbor za imenovanja i primitke i odbor za rizike, dok nadzorni odbor srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ne mora imati odbor za rizike.

Na revizijski odbor primjenjuje se zakon koji uređuje reviziju, osim ako je ovim Zakonom propisano drugačije.

Predsjednik i većina članova revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora moraju biti neovisni članovi nadzornog odbora, a član uprave ne može biti član revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora.

Poslovnike o radu revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora, kojima se uređuju njihove ovlasti i odgovornosti te način rada, donosi nadzorni odbor. Navedeni poslovnici moraju biti objavljeni na mrežnim stranicama odnosno pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Kriterije neovisnosti članova revizijskog odbora i odbora nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u odnosu na tu pravnu osobu te u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela ili nositelja osnivačkih prava u toj pravnoj osobi, propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom iz članka 51. ovog Zakona.

Uz članak 41.

Ovim člankom se uređuje sastav upravnog odbora za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju pravni oblik dioničkog društva s monističkim ustrojem uz primjenu odredbi ovog Zakona koje se odnose na nadzorni odbor (članci 36., 38. i 40.)

Uz članak 42.

Ovim člankom uređuje se sastav (broj) članova uprave potreban za učinkovito izvršavanje njezinih ovlasti i odgovornosti.

Velika pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske mora imati najmanje tri člana uprave, dok ostale pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske moraju imati jednog ili više članova uprave.

Ovim člankom također se određuje najdulje trajanje mandata članova uprave.

Uz članak 43.

Ovim člankom uređuje se broj i imenovanje izvršnih direktora za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju pravni oblik dioničkog društva s monističkim ustrojem uz primjenu odredbi ovog Zakona koje se odnose na upravu. Ako se za izvršnog direktora imenuje član upravnog odbora, taj član upravnog odbora ne smije sudjelovati u donošenju odluke o svojem imenovanju i o svojem opozivu.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisano je da politiku primitaka donosi Vlada Republike Hrvatske uredbom na prijedlog Ministarstva, a njom se određuju osnove za određivanje primitaka članova nadzornih odnosno upravnih odbora i članova uprave odnosno izvršnih direktora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske. Uredba Vlade Republike Hrvatske odnosi se na sve pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Nadzorni odbor velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske svake četiri godine donosi i zasebnu politiku primitaka za članove uprave odnosno izvršne direktore te pravne osobe te je podnosi na odobrenje skupštini odnosno glavnoj skupštini uz odgovarajuću primjenu odredbi zakona koji uređuje trgovačka društva te uz uvažavanje politike primitaka koju donosi Vlada Republike Hrvatske u skladu sa Zakonom. U skladu sa Uredbom, nadzorni odbor donosi posebnu politiku primitaka za konkretnu pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske.

U pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju pravni oblik dioničkog društva, dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja (kao što su ACI d.d., Croatia Airlines d.d., Jadroplov i dr.), na donošenje odluke o politici primitaka članova uprave odnosno izvršnih direktora kao i na donošenje odluke o primicima članova nadzornog odnosno upravnog odbora primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje trgovačka društva uz uvažavanje politike primitaka koju donosi Vlada Republike Hrvatske u skladu sa Zakonom.

O primicima članova nadzornih odnosno upravnih odbora pravnih osoba odlučuje skupština odnosno glavna skupština najmanje svake četiri godine, uvažavajući odredbe politike primitaka. O primicima članova uprave odnosno izvršnih direktora pravnih osoba odlučuje nadzorni odbor odnosno upravni odbor, uvažavajući odredbe politike primitaka.

Ovim je člankom, u skladu s načelom transparentnosti, propisana i obveza sastavljanja i objavljivanja godišnjeg izvještaja o primicima, također uz odgovarajuću primjenu odredbi zakona koji uređuje trgovačka društva koje se odnose na politike primitaka dioničkih društava čije su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisuje se da se izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske mora zasnivati na stručnom znanju, vještinama i iskustvu pojedinog člana radi objektivnog i neovisnog nadziranja društva, uzimajući u obzir raznolikost u strukturi nadzornog odbora u pogledu obrazovanja, profesionalnog iskustva, starosne dobi i spolne raznolikosti, sukladno dobroj praksi OECD-a.

Propisuje se da se kandidati za članove nadzornog odnosno upravnog odbora biraju postupkom javnog natječaja koji provodi Vlada Republike Hrvatske. U svrhu provedbe postupka izbora

kandidata za članove nadzornog odnosno upravnog odbora Vlada Republike Hrvatske osniva povjerenstva u skladu s člankom 46. Zakona.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o izboru kandidata za člana nadzornog odnosno upravnog odbora na prijedlog povjerenstva. Navedena odluka donosi se do isteka mandata postojećih članova nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske kako bi se osigurao kontinuitet rada tih pravnih osoba.

Vlasničko tijelo dužno je u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske ostvarivati pravo glasa na skupštini odnosno glavnoj skupštini pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno pravo na izravno imenovanje članova nadzornog odnosno upravnog odbora (ako takvo pravo ima prema zakonu, drugom propisu ili osnivačkom aktu pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske).

Stavkom 10. propisuje se mogućnost iznimke od provedbe postupka izbora člana nadzornog odbora javnim natječajem, u slučajevima nepostojanja najmanjeg broja članova nadzornog odnosno upravnog odbora nužnih za valjano donošenje odluka tog organa, zbog čega pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske može nastati šteta ili njezino poslovanje može biti otežano. Vladi Republike Hrvatske daje se mogućnost izbora kandidata.

Stavkom 11. propisuju se razlozi za opoziv člana nadzornog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 46.

Ovim člankom se detaljnije uređuje osnivanje, sastav i kriteriji za imenovanje članova povjerenstava za izbor kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske. Povjerenstva osniva Vlada Republike Hrvatske odlukom. Povjerenstva se, ovisno o pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske za koju se kandidati biraju, sastoje od predstavnika Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva, nadležnog ministarstva, Centra i neovisnog stručnjaka.

Neovisnim stručnjakom smatra se osoba koja je neovisna u odnosu na pravnu osobu u vlasništvu Republike Hrvatske za koju se provodi postupak izbora kandidata za člana nadzornog odbora te u odnosu na Republiku Hrvatsku i druge imatelje dionica odnosno poslovnih udjela u toj pravnoj osobi.

Uz članak 47.

Ovim člankom se uređuju općeniti uvjeti za izbor kandidata za članove nadzornog odnosno upravnog odbora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, dok detaljnije uvjete određuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Osoba koja je državni službenik, javni službenik ili službenik u upravnim odjelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne može biti član nadzornog odnosno upravnog odbora u više od dvije pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske te ima ista prava i obveze kao i ostali članovi nadzornog odnosno upravnog odbora.

Obveznici primjene zakona koji uređuje sprječavanje sukoba između privatnog i javnog sektora u obavljanju javnih dužnosti ne mogu biti članovi nadzornog odnosno upravnog odbora pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. Navedeno znači da osobe navedene u članku 3. stavku

1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 143/21. i 36/24.) ne mogu biti članovi nadzornog odbora pravne osobe u Vlasništvu Republike Hrvatske.

Članovi nadzornog odnosno upravnog odbora moraju skupno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno nadziranje vođenja poslova pravne osobe i za obavljanje drugih poslova u nadležnosti nadzornog odnosno upravnog odbora.

Uz članak 48.

Članovi uprave odnosno izvršni direktori biraju se postupkom javnog natječaja koji provodi nadzorni odnosno upravni odbor.

Nadzorni odnosno upravni odbor donosi odluku o imenovanju članova uprave odnosno izvršnih direktora. Ta odluka treba biti donesena do isteka mandata postojećim članovima uprave odnosno izvršnim direktorima, kako bi se osigurao kontinuitet u radu pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. Prije donošenja odluke o imenovanju članova uprave odnosno izvršnih direktora nadzorni odnosno upravni odbor konzultirat će se s Vladom Republike Hrvatske.

Nadalje, člankom 48. propisuje se mogućnost imenovanja člana uprave odnosno izvršnog direktora bez provedbe postupka javnog natječaja, u slučajevima nepostojanja minimalnog broja članova uprave odnosno izvršnih direktora, zbog čega pravnoj osobi u vlasništvu Republike Hrvatske može nastati šteta ili njezino poslovanje i obavljanje svakodnevnih djelatnosti može biti otežano. U tim slučajevima nadzorni odnosno upravni odbor može, do provedbe postupka izbora kandidata za člana uprave odnosno izvršnog direktora javnim natječajem, uz provedene konzultacije s Vladom Republike Hrvatske, donijeti odluku o imenovanju člana uprave odnosno izvršnog direktora bez provedbe postupka izbora kandidata javnim natječajem.

Stavkom 5. propisuju se razlozi za opoziv članova uprave odnosno izvršnih direktora.

Uz članak 49.

Ovim člankom uređuju se općeniti uvjeti za izbor kandidata za članove uprave odnosno izvršnih direktora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske, dok detaljnije uvjete propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Članovi uprave odnosno izvršni direktori moraju zajedno raspolagati stručnim znanjima, vještinama i profesionalnim iskustvom potrebnim za neovisno i samostalno vođenje poslova pravne osobe.

Uz članak 50.

Ovim člankom se određuje da se odredbe Zakona o izboru i imenovanju članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske primjenjuju na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj, ali ima pravo predlaganja ili imenovanja članova organa tih pravnih osoba sukladno propisu, osnivačkom ili drugom aktu ili ugovoru (npr. INA d.d.).

Uz članak 51.

Ovim člankom određeno je da će Vlada Republike Hrvatske uredbom propisati uvjete za kandidate za članove nadzornih odnosno upravnih odbora, članove uprave odnosno izvršne

direktore, odnosno članove drugih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, postupak njihovog izbora odnosno imenovanja, izbor kandidata bez provedbe javnog natječaja, kvalifikacije i kriterije neovisnosti za članove povjerenstva koji su neovisni stručnjaci te način rada povjerenstva, kriterije neovisnosti kandidata za članove nadzornih odbora odnosno članove upravnih odbora koji su neizvršni direktori, za članove revizijskih odbora i odbora nadzornog odbora, kao i razloge za opoziv odnosno razrješenje članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Uz članak 52.

Ovim člankom predviđena je obveza pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske da uspostave sustav unutarnjih kontrola, uključujući unutarnju reviziju kao njegov sastavni dio, uz odgovarajuću primjenu zakona koji uređuje sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru, propisa kojima se uređuje unutarnja revizija u javnom sektoru Republike Hrvatske te međunarodnih standarda unutarnje revizije.

Nadalje, predviđa se i obveza pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj da ustroje funkciju praćenja usklađenosti.

Odredbe ovog članka ne utječu na obveze pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske na koje se primjenjuju posebni propisi u pogledu zahtjeva vezi sa sustavom unutarnjih kontrola, unutarnjom revizijom i funkcijom praćenja usklađenosti, a koje obveze proizlaze iz tih posebnih propisa.

Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje ustroj i poslove funkcije praćenja usklađenosti, način obavljanja funkcije praćenja usklađenosti, izvješćivanje o provedbi funkcije praćenja usklađenosti te druga pitanja koja se odnose na funkciju praćenja usklađenosti.

Uz članak 53.

Ovim člankom određuje se obveza zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske sukladno zakonima koji uređuju računovodstvo poduzetnika, reviziju te ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava. Zakonska revizija financijskih izvještaja provodi se u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, sukladno zakonu koji uređuje reviziju.

Ovaj članak ne primjenjuje se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su u skladu s posebnim propisima upisane u registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika ili registar neprofitnih organizacija i koje primjenjuju pravila proračunskog odnosno neprofitnog računovodstva, osim ako te pravne osobe imaju pravni oblik trgovačkog društva.

Uz članak 54.

Isto revizorsko društvo odnosno svi članovi mreže kojoj revizorsko društvo pripada, može provoditi zakonsku reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja istog društva najduže tijekom četiri uzastopne godine, a nakon toga sljedeće četiri godine ne smiju obavljati zakonsku reviziju istog društva niti sudjelovati u postupku odabira revizora za naredno razdoblje.

Prilikom izbora revizorskog društva pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske dužna je uzeti u obzir ugled i neovisnost te znanje i iskustvo revizorskog društva.

Zakonsku reviziju pravnih osoba od posebnog interesa koje se smatraju velikim pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske obavlja revizorsko društvo koje mora imati zaposleno najmanje pet ovlaštenih revizora u punom radnom vremenu.

Uz članak 55.

Ovim člankom određeno je da se državna revizija pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske obavlja u skladu s propisima koji uređuju državnu reviziju (Zakon o Državnom uredu za reviziju).

Uz članke 56. i 57.

Člankom 56. propisuje se da su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj dužne osigurati jednostavan i nediskriminirajući pristup javnosti informacijama i dokumentima o svojoj vlasničkoj strukturi, korporativnom upravljanju, financijskim i nefinancijskim ciljevima uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti i njihovom ostvarenju, značajnim i predvidivim rizicima kojima su te pravne osobe izložene i drugim propisanim informacijama kao i svojim planovima poslovanja i izvještajima.

Pravne osobe dužne su imati i redovito održavati mrežne stranice te na njima objavljivati propisane informacije i dokumente. Propisan je i rok od najmanje pet godina tijekom kojeg objavljene informacije i dokumenti moraju biti dostupni javnosti (osim ako je posebnim propisom ili pravilnikom donesenim na temelju Zakona propisan dulji rok).

Prilikom objave informacija pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske nisu dužne objaviti informacije koje predstavljaju poslovnu ili profesionalnu tajnu posebnih propisa koji uređuju zaštitu i tajnost podataka i neobjavljenih informacija s tržišnom vrijednosti ili informacije koje, prema prosudbi razumnog gospodarstvenika, pravnoj osobi mogu nanijeti štetu koja nije beznačajna.

Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje informacije i dokumente koje su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne objavljivati i razdoblje tijekom kojeg te informacije i dokumenti moraju biti dostupni na mrežnim stranicama pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Člankom 57. predviđeno je da su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji su financijski instrumenti uvršteni na uređeno tržište ili drugo mjesto trgovanja, dužne objavljivati informacije u skladu s propisima koji uređuju tržište kapitala i pravilima uređenog tržišta odnosno drugog mjesta trgovanja. Nadalje, velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji financijski instrumenti nisu uvršteni na uređeno tržište ili drugo mjesto trgovanja dužne su objavljivati informacije primjenjujući na odgovarajući način propise koji se odnose na dionička društva dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište.

Uz članak 58.

Ovim člankom propisano je da velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske obvezno primjenjuju kodeks korporativnog upravljanja u skladu s odredbama zakona koji uređuje trgovačka društva koje se odnose na primjenu kodeksa korporativnog upravljanja od strane dioničkih društava dionice kojih su uvrštene na uređeno tržište, odnosno Kodeks korporativnog upravljanja koji primjenjuju izdavatelji čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište kojim upravlja Zagrebačka burza d.d., Zagreb. Te pravne osobe dužne su u

godišnji izvještaj uključiti izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uz odgovarajuću primjenu zakona koji uređuje računovodstvo poduzetnika i odredbe zakona koji uređuje trgovačka društva.

Ministarstvo prati i analizira kvalitetu korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, ministar utvrđuje metodologiju za izračun indeksa kvalitete korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i izračunava taj indeks te ga objavljuje u okviru godišnjeg izvještaja o korporativnom upravljanju.

Uz članke 59. – 63.

Ovim člancima je uređena obveza i način planiranja i izvještavanja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Člankom 59. propisano je da su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne sastavljati i na svojim mrežnim stranicama objavljivati godišnje i srednjoročne planove poslovanja sa sadržajem, na način i u rokovima predviđenima pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove financija. U odnosu na objavu godišnjeg i srednjoročnog plana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na neobjavljivanje informacija koje predstavljaju poslovnu ili profesionalnu tajnu ili koje pravnoj osobi mogu nanijeti značajnu štetu.

Pravne osobe od posebnog interesa dužne su planove poslovanja dostaviti Ministarstvu i nadležnom ministarstvu, a ostala trgovačka društva dužna su planove poslovanja dostaviti Centru. Način i rokove dostave planova poslovanja i izvještaja propisuje ministar nadležan za poslove financija pravilnikom.

Člankom 60. određeno je da su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne sastavljati i na svojim mrežnim stranicama objavljivati godišnje, polugodišnje i tromjesečne financijske izvještaje zajedno s pratećim bilješkama, godišnje, polugodišnje i tromjesečne konsolidirane financijske izvještaje zajedno s pratećim bilješkama te godišnje izvještaje. Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su na svojim mrežnim stranicama objaviti i revizorski izvještaj, ako njihovi godišnji financijski izvještaji podliježu obvezi zakonske revizije, kao i odluku o utvrđivanju financijskih izvještaja i prijedlog odluke o upotrebi dobiti ili pokriću gubitka (osim ako su te odluke sadržane u godišnjem izvještaju).

Navedeno se ne primjenjuje na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su upisane u registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika ili registar neprofitnih organizacija i koje primjenjuju pravila proračunskog odnosno neprofitnog računovodstva, a koje su dužne sastavljati i na svojim mrežnim stranicama objavljivati financijske izvještaje za proračunsku godinu i za razdoblja tijekom proračunske godine.

Pravne osobe od posebnog interesa dužne su izvještaje i odluke dostavljati na način i u rokovima propisanim pravilnikom koji donosi ministar nadležan za poslove financija kako slijedi:

- pravne osobe od posebnog interesa – Ministarstvu i nadležnom ministarstvu, ako ono u njima izvršava članska prava Republike Hrvatske
- ostala trgovačka društva – Centru.

- Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne su izvještavati nadležna tijela o provedbi mjera i aktivnosti predviđenih antikorupcijskim planovima i programima.

Odredbe članka 60. primjenjuju se i na pravne osobe od posebnog interesa u kojima Republika Hrvatska nema prevladavajući utjecaj.

Člankom 61. propisano je da odredbe članaka 59. i 60. Zakona koje se odnose na dostavu planova poslovanja i izvještaja vlasničkim tijelima pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske ne isključuju pravo ostalih dioničara ili imatelja poslovnih udjela u tim pravnim osobama na obaviještenost u skladu sa zakonom koji uređuje trgovačka društva. Također je propisano da su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dužne pri komuniciranju s dioničarima i imateljima poslovnih udjela postupati u skladu s načelom jednakog položaja svih dioničara i imatelja poslovnih udjela te su dužne informacije koje dostavljaju vlasničkom tijelu istovremeno dostavljati i svim ostalim dioničarima odnosno imateljima poslovnih udjela u tim pravnim osobama. Smatra se da je to učinjeno objavom informacija na mrežnim stranicama pravne osobe u skladu s člankom 56.

Člancima 62. i 63. određeno je da Ministarstvo priprema i objavljuje objedinjeni godišnji izvještaj o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske koje su pravne osobe od posebnog interesa i koje su ostala trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska ima prevladavajući utjecaj. Ministar nadležan za poslove financija pravilnikom propisuje informacije koje sadrži objedinjeni godišnji izvještaj.

Objedinjeni godišnji izvještaj za prethodnu godinu Ministarstvo dostavlja Vladi Republike Hrvatske do 31. listopada tekuće godine na usvajanje. Vlada Republike Hrvatske usvaja izvještaj zaključkom i podnosi objedinjeni godišnji izvještaj Hrvatskom saboru u roku od mjesec dana od njegova usvajanja. Usvojeni objedinjeni godišnji izvještaj Ministarstvo objavljuje na svojim mrežnim stranicama na hrvatskom i engleskom jeziku.

Uz članak 64.

Ovim člankom propisano je da je Ministarstvo nadležno za nadzor nad provedbom ovog Zakona.

Uz članke 65. i 66.

Ovim člancima propisana je primjena odredbi Zakona na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju ovisna društva odnosno koje imaju prevladavajući utjecaj u drugim pravnim osobama, osim ako je drugačije propisano posebnim zakonom u skladu s kojim je ovisno društvo osnovano. Navedene pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske ostvaruju vlasnička prava u ovisnim društvima uz odgovarajuću primjenu odredbi Zakona, čime se, u skladu sa Smjernicama OECD-a (revidiranima 2024. godine), osigurava njegova primjena i na razini ovisnih društava. Na sva ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske primjenjuju se odredbe Zakona koje se odnose na razdvajanje tržišnih djelatnosti od djelatnosti pružanja javnih usluga, a na ona koja se smatraju velikim ili srednjim poduzetnicima u smislu zakona koji uređuje računovodstvo poduzetnika primjenjuju se odredbe o izboru i imenovanju članova organa (osim odredbi koje se odnose na povjerenstvo), te o politikama isplate dividendi i primitaka članova organa pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske.

Odredbe Zakona koje se odnose na ustroj i nadležnosti članova organa, unutarnju kontrolu, reviziju i funkciju praćenja usklađenosti, javno objavljivanje informacija, izradu, objavu i

dostavu planova i izvještaja te primjenu kodeksa korporativnog upravljanja, primjenjuju se na odgovarajući način samo na ona ovisna društva pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koja se smatraju velikim ili srednjim poduzetnicima u smislu zakona koji uređuje računovodstvo poduzetnika.

Objava informacija i dokumenata po ovom Zakonu ne utječe na obvezu objave informacija sukladno zakonu koji uređuje pravo na pristup informacijama.

Uz članke 67. i 68.

Ovim člancima propisane su prekršajne odredbe za kršenja odredaba Zakona, i to za prekršaje u vezi s objavom informacija i za prekršaje u vezi s dostavljanje planova poslovanja i izvještaja te postupak razdvajanja računa po različitim djelatnostima.

Navedenim člancima propisane su novčane kazne za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske kao i za odgovorne osobe u tim pravnim osobama.

Uz članke 69. – 82.

Ovim člancima su regulirane prijelazne i završne odredbe Zakona.

Člankom 69. određeno je koje će akte Vlada Republike Hrvatske donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona:

- uredbu o stjecanju i raspolaganju dionicama, poslovnim udjelima i osnivačkim pravima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske

Također je uređeno koje će akte Vlada Republike Hrvatske donijeti u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu Zakona:

- uredbu o postupku i kriterijima za postavljanje i revidiranje financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti i ključnih pokazatelja uspješnosti i praćenje ispunjenja financijskih i nefinancijskih ciljeva uključujući ciljeve povezane s čimbenicima održivosti pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske,
- uredbu o politici primitaka članova nadzornih odnosno upravnih odbora te članova uprava odnosno izvršnih direktora u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
- odluku o utvrđivanju pravnih osoba od posebnog interesa
- odluke o provjeravanju izvršavanja članskih prava u određenim pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nadležnim ministarstvima
- odluku o usvajanju vlasničke politike
- odluku u usvajanju politike isplate dividendi odnosno udjela u dobiti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske

Određeno je da će Vlada donijeti uredbu o uvjetima za kandidate za članove nadzornih odnosno upravnih odbora, članove uprave odnosno izvršne direktore, odnosno članove drugih odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i o postupku

njihovog izbora odnosno imenovanja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Člankom 70. je određeno da će do dana stupanja na snagu navedenih podzakonskih akata na snazi ostati određeni podzakonski akti doneseni na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.).

Nadalje je određeno da se, do dana stupanja na snagu odluke Vlade Republike Hrvatske o usvajanju vlasničke politike, nastavlja primjenjivati Strategija upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019. – 2025. („Narodne novine“, br. 96/19.) u dijelu koji se odnosi na društva u vlasništvu Republike Hrvatske.

Člankom 71. određeno je da će ministar nadležan za poslove financija u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

- pravilnik o poslovima i ustroju funkcije praćenja usklađenosti za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske,
- pravilnik o informacijama i dokumentima koje objavljuju pravne osobe o vlasništvu Republike Hrvatske,
- pravilnik o dostavi i objavi planova i izvještaja pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske,
- pravilnik o sadržaju godišnjeg objedinjenog izvještaja o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Člankom 72. je propisano da će do dana stupanja na snagu podzakonskih akata iz članka 71. ostati na snazi Odluka Vlade Republike Hrvatske o obvezi uvođenja funkcije praćenja usklađenosti u pravnim osobama u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 99/19.) te Odluka o praćenju planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu („Narodne novine“, broj 71/18.).

Člankom 73. određeno je da će Ministarstvo u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona ustanoviti evidenciju pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske te da će u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona objaviti popis javnih usluga iz članka 31. stavka 7. Zakona.

Člankom 74. određeno je da do preuzimanja izvršavanja članskih prava od strane vlasničkih tijela sukladno odredbi iz članka 16. stavka 2. ovog zakona, članska prava u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nastavljaju izvršavati nadležna ministarstva odnosno druga tijela koja su članska prava u tim pravnim osobama izvršavala na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) kao vlasnička tijela uz odgovarajuću primjenu odredaba ovog Zakona.

Člankom 75. predviđen je rok od tri godine od dana stupanja Zakona na snagu unutar kojeg su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske čiji predmet poslovanja uključuje i tržišne djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga dužne uvesti vođenje zasebnih računa po različitim djelatnostima u okviru svojih poslovnih knjiga u skladu s člankom 31. Zakona.

Člankom 76. stavkom 1. predviđen je rok od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona za provedbu postupaka preoblikovanja pravnih osoba osnovanih i definiranih posebnim

zakonima koje nemaju pravni oblik trgovačkog društva, a bave se pretežno tržišnim djelatnostima, u pravni oblik društva kapitala. Stavkom 2. predviđen je rok od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona za usklađenje posebnih zakona kojima su osnovane ili definirane pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.

Stavkom 3. predviđen je rok od jedne godine od dana stupanja Zakona na snagu unutar kojeg su pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske i njihova ovisna društva dužni uskladiti svoje osnivačke i opće akte s odredbama Zakona. Stavkom 4. određen je rok za donošenje politika primitaka odnosno usklađenje postojećih politika primitaka za velike i srednje pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske kao i za pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje imaju pravni oblik dioničkog društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište radi trgovanja.

Člankom 77. stavkom 1. utvrđeno je da se dionice i poslovni udjeli koje u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske drže Centar, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita smatraju dionicama i poslovnim udjelima Republike Hrvatske.

Stavkom 2. određeno je da će se roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršiti promjena imatelja dionica i poslovnih udjela iz stavka 1. ovog članka na Republiku Hrvatsku u središnjem depozitoriju vrijednosnih papira, sudskom registru i drugim upisnicima i evidencijama.,

Stavkom 3. predviđeno je da će Hrvatska agencija za osiguranje depozita radi provedbe prijenosa dionica odnosno poslovnih udjela iz stavka 1. s Republikom Hrvatskom zaključiti poseban sporazum kojim će se urediti prava i obveze Hrvatske agencije za osiguranje depozita i Republike Hrvatske u vezi s navedenim prijenosom, uključujući i naknadu za prenesene dionice odnosno poslove udjele.

Stavkom 4. određena je odgovarajuća primjena odredbi Zakona o oslobođenju od plaćanja sudskih i upravnih pristojbi te naknada za upis i preknjižbu navedenih dionica odnosno poslovnih udjela.

Stavcima 5. i 6. izuzimaju se od primjene odredbe posebnih zakona o obvezi ishođenja odobrenja za stjecanje kvalificiranog udjela (Zakon o tržištu kapitala, Zakon o kreditnim institucijama) i obvezi objave ponude za preuzimanje u skladu sa Zakonom o preuzimanju dioničkih društava.

Svrha je navedenih odredbi da se dionice i poslovni udjeli koji se smatraju državnom imovinom i formalno prenesu na Republiku Hrvatsku, s ciljem postizanja veće transparentnosti u vlasništvu Republike Hrvatske.

Člankom 78. određeno je da će se postupci raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te postupci izbora članova nadzornih odnosno upravnih odbora i članova uprava odnosno izvršnih direktora koji nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama propisa koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Člankom 79. određeno je da članovi nadzornih odbora te članovi uprava pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske imenovani na temelju Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) i Uredbe o uvjetima za izbor i imenovanje članova nadzornih odbora i uprava pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku

i načinu njihovih izbora („Narodne novine“, broj 12/19.) nastavljaju obnašati svoje funkcije do isteka mandata, a najkasnije do imenovanja ili izbora novih članova odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske sukladno ovom Zakonu odnosno, ako se radi o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske za koje je posebnim zakonom propisano da izbor odnosno imenovanje članova organa podliježe odobrenju nadležnog tijela, najkasnije do odobrenja imenovanja ili izbora novih članova odgovarajućih organa od strane nadležnog tijela u skladu s posebnim zakonom.

Nadležna tijela dužna su provesti postupke izbora i imenovanja članova odgovarajućih organa u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u skladu s člancima 45. - 51. ovog Zakona te podnijeti zahtjev za ishođenje odobrenja nadležnih tijela, ako je takvo odobrenje potrebno u skladu s posebnim zakonom, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

U odredbama iz članka 79. uzete su u obzir posebnosti postupka izbora članova organa društva sukladno Zakonu o kreditnim institucijama, prema kojemu kandidate treba odobriti Hrvatska narodna banka.

Članak 80. određuje da danom stupanja na snagu Zakona prestaju važiti Odluka o kriterijima za utvrđivanje pravnih osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“, broj 22/20.) i Odluka o donošenju Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele („Narodne novine“, br. 132/17. i 52/18.).

Člankom 81. određen je prestanak važenja zakonskih odredbi.

Stavak 1. propisuje da danom stupanja Zakona na snagu prestaju važiti odredbe Zakona o upravljanju državnom imovinom („Narodne novine“, br. 52/18. i 155/23.) koje se odnose na dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatska agencija za osiguranje depozita te na osnivačka prava u pravnim osobama kojima je Republika Hrvatska osnivač i na druga pitanja uređena ovim Zakonom.

Člankom 82. određuje se da ovaj Zakon stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Narodnim novinama“ zbog nužnosti ispunjenja rokova iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026..

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izješćivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
Datum dokumenta	18. ožujka 2025. godine
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	12. – Plan zakonodavnih aktivnosti za 2024. god.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	-
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	https://esavjetovanja.gov.hr/Template/EditTemplate?entityId=29413
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	TAJANA DODIĆ, ENZO STARČEVIĆ, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D., TOMISLAV KOVAČEVIĆ

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću na Nacrt prijedloga Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	PRAVOBRANITELJ/ICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (dalje u tekstu: Pravobraniteljica), sukladno odredbi čl. 22. st.1. Zakona o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“, br. 82/08. i 69/17.), prati provedbu Zakona i drugih propisa u pitanjima koja se tiču ravnopravnosti spolova. Slijedom opisane nadležnosti, Pravobraniteljica je razmotrila tekst Prijedloga zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Prijedlog zakona) koji se nalazi u postupku savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, te u nastavku dostavlja svoje mišljenje na isti. Pravobraniteljica uvodno ukazuje da su u cilju postizanja uravnoteženije zastupljenosti žena i muškaraca među direktorima uvrštenih trgovačkih društava, Europski parlament i Vijeće 23. studenog 2022.g. usvojili Direktivu 2022/2381 o poboljšanju rodne ravnoteže među direktorima uvrštenih trgovačkih društava i o povezanim mjerama (dalje u tekstu: Direktiva 2022/2381). Prema intenciji Direktive 2022/2381, države članice trebale bi osigurati da uvrštena trgovačka društva podliježu bilo cilju da do 30. lipnja 2026. pripadnici nedovoljno zastupljenog spola u upravama zauzimaju najmanje 40 % položaja neizvršnih direktora ili, alternativno, budući da je važno da uvrštena trgovačka društva povećaju udio nedovoljno zastupljenog spola na svim položajima na kojima se donose odluke, cilju da do 30. lipnja 2026. pripadnici nedovoljno zastupljenog spola u upravama zauzimaju najmanje 33 % svih direktorskih položaja, neovisno o tome je li riječ o izvršnim ili neizvršnim direktorima, s ciljem promicanja uravnoteženije rodne zastupljenosti među svim direktorima. U točki 8. uvodnih odredaba Direktive 2022/2381, u okviru obrazloženja okolnosti zbog kojih se Direktiva donosi, ukazano je da žene još nemaju potpuni pristup dijeljenju moći i donošenju odluka u političkom i gospodarskom životu te u javnom i privatnom sektoru te kako je Europska komisija potvrdila predanost korištenju svojih ovlasti za ostvarivanje pravednije zastupljenosti žena i muškaraca na vodećim položajima u javnoj sferi i gospodarstvu. U točki 36. uvodnih odredaba Direktive 2022/2381 istaknuto je da je zbog njihove prirode primjereno da javna poduzeća koja su obuhvaćena područjem primjene ove Direktive posluže kao model privatnom sektoru te da države članice imaju prevladavajući utjecaj na	Nije prihvaćen Zakon o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske je posebni zakon u odnosu na Zakon o trgovačkim društvima, što znači da se Zakon o trgovačkim društvima primjenjuje na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske ako Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nije drugačije propisano. Budući da Zakon o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske ne uređuje pitanje zastupljenosti spolova u organima društava na tu materiju se primjenjuje ZTD slijedom čega se transponirane odredbe Direktive 2022/2381 primjenjuju i na uvrštena trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske. Člankom 3. stavkom 1. nacrta Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske propisano je da se na pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske koje su trgovačka društva primjenjuju odredbe zakona koji uređuje osnivanje, ustroj, prestanak i statusne promjene trgovačkih društava, osim ako je drukčije propisano ovim Zakonom.

	javna poduzeća u smislu članka 2. točke (b) Direktive Komisije 2006/111/EZ (8), koja su uvrštena na uređenom tržištu, odnosno da raspolažu instrumentima za brže ostvarivanje potrebne promjene. Hrvatski sabor je 15. studenog 2024.g. usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 136/24.) kojim je Direktiva 2022/2381 transponirana u odnosu na uvrštena trgovačka društva u privatnom vlasništvu, a u čijoj izradi je Pravobraniteljica intenzivno surađivala s Ministarstvom pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te je preuzela ulogu nadležnog tijela za promicanje, analizu, praćenje i podupiranje rodne ravnoteže u uvrštenim trgovačkim društvima. Iz uvida u fonogram rasprave na sjednici Hrvatskog sabora od 13. studenog 2024.g. razvidno je da je, slijedom upita više saborskih zastupnika/ca o statusu trgovačkih društava u državnom vlasništvu, predstavnik predlagatelja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima u više navrata istaknuo da se ovim Zakonom transponira Direktiva 2022/2381 u odnosu na uvrštena trgovačka društva u privatnom vlasništvu, te da je u pripremi Zakon o pravnim osobama u državnom vlasništvu koji će regulirati ovu materiju u odnosu na trgovačka društva u državnom vlasništvu. Nakon uvida u sadržaj Prijedloga zakona koji je predmet ovog javnog savjetovanja, Pravobraniteljica smatra da isti ne sadrži odredbe kojima se transponira Direktiva 2022/2381 u odnosu na javna trgovačka društva koja su obuhvaćena primjenom Direktive 2022/2381. Načelna odredba iz čl.45. Prijedloga zakona da se pri izboru kandidata za članove nadzornih odnosno upravnih odbora pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske mora voditi računa o raznolikosti u sastavu odbora, osobito prema spolu, dobi, obrazovanju i profesionalnom iskustvu nema značaj posebne mjere čije se poduzimanje očekuje od država članica po intenciji Direktive 2022/2381, a niti je ciljeve Direktive moguće ostvariti upućivanjem na primjenu Kodeksa korporativnog upravljanja (čl.58. Prijedloga zakona) koji sadrži određene smjernice vezane uz povećanje rodne ravnoteže na upravljačkim položajima. Slijedom navedenog, Pravobraniteljica predlaže da se u Prijedlog zakona unesu odredbe kojima se, po uzoru na Zakon o trgovačkim društvima, osigurava transponiranje odredbi Direktive 2022/2381 u odnosu na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske. Zaključno, Pravobraniteljica upućuje na žurnost s obzirom na to da su, prema čl.11. Direktive 2022/2381, države članice bile u obvezi do 28. prosinca 2024. donijeti i objaviti zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom 2022/2381 te o tome odmah obavijestiti Komisiju.
2 TAJANA DODIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE Predlažem da se ovim Zakonom konačno uredi pitanje zapošljavanja u trgovačkim društvima i drugim pravnim osoba čiji je vlasnik HR. Većina tih	Djelomično prihvaćen Stručni nositelj smatra da zapošljavanje u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske nije predmet uređenja ovog zakona. Prijedlog se prihvaća u dijelu koji se odnosi na javnu objavu pravilnika o zapošljavanju ili drugog odgovarajućeg internog

	pravnih osoba nema razrađene procedure zapošljavanja niti jasne politike upravljanja ljudskim potencijalima. Pojedine pravne osobe koje i imaju pravilnike o postupcima zapošljavanja ne objavljuju ih na web stranicama, usprkos tome što su ih dužni objaviti prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Adresati takvih Pravilnika su prvenstveno kandidati koji se prijavljuju na natječajne postupke, a koji zapravo niti nemaju uvid u te dokumente. S obzirom da se radi o pravnim osobama čiji je vlasnik RH te radi osiguranja jednakih uvjeta u postupcima zapošljavanja svim kandidatima (ustavno načelo, čl. 44. Ustava RH), nužno je uvesti mehanizme za propisivanje postupka zapošljavanja. Uz to, zapošljavanje kvalitetnog osoblja doprinosi svrsishodnom i učinkovitom korištenju javnih sredstva. Predlažem da se iza članka doda članak 50. a, koji glasi: "Članak 50.a (1) Način i postupak kojim se svim kandidatima u postupcima zapošljavanja koje provode pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske osigurava jednaka dostupnost, vrednovanje kandidata prijavljenih na natječaj, sastav povjerenstva koja provode postupke procjene kandidata te druga pitanja u svezi provedbe postupka zapošljavanja, uređuju se pravilnikom koje donose pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. (2) Pravilnik iz stavka 1. ovog članka objavljuje se na web stranici pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske".	općeg akta. Pravilnikom o izvještavnju iz članka 56. stavka 5. nacrtu Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske propisat će se da pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske na svojim web stranicama moraju objaviti i interni opći akt kojim se uređuju kriteriji i postupak zapošljavanja.
3	ENZO STARČEVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE Pravne osobe samostalan su subjekt prava i ne mogu biti predmetom prava vlasništva kao subjektivnoga stvarnoga prava. Primjena sintagme "u vlasništvu" u nazivu i dispozitivu Prijedloga zakona nomotehnički je i doktrinarno neispravna te je protivna pozitivnim pravnim pravilima suvremenoga hrvatskoga građanskoga prava i prava društava (Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Zakon o obveznim odnosima, Zakon o trgovačkim društvima).	Nije prihvaćen Zakonom je trebalo obuhvatiti prava članova društva za d.o.o., dioničara za d.d. i osnivača za sve ostale pravne osobe koje nemaju oblik trgovačkog društva slijedom čega su svi navedeni pojmovi obuhvaćeni pojmom "vlasništva" jer je lako razumljiv, jasan i u učestaloj uporabi u svakodnevnom jeziku. Osim toga, pojam "vlasništva" pravnih osoba nije nepoznanica ni u pravnom sustavu Republike Hrvatske jer se koristi i u Zakonu o proračunu (NN 144/21) u kojem se na nekoliko mjesta spominju pravne osobe u vlasništvu RH ili pravne osobe u vlasništvu jedinica područne i lokalne samouprave.
4	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D. PRIJEDLOG ZAKONA O PRAVNIM OSOBAMA U VLASNIŠTVU REPUBLIKE HRVATSKE, IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM U Prijedlogu Zakona nedostaje definicija „pravne osobe u vlasništvu RH“, pa taj temeljni pojam ovisi o tumačenju odredbi članka 2. st. 1., članka 4. toč. 9. i 10., te članka 12. st. 1. ovog Prijedloga Zakona. Kako bi ovaj iznimno važan Zakon bio precizan i primjenjiv, te kako bi u cijelosti proizveo pravne učinke koji se njegovim donošenjem žele postići, predlažemo da se u Zakonu jasno definira status pravne osobe od posebnog interesa i strateškog značaja koja je u neizravnom vlasništvu RH (u 100% vlasništvu druge pravne osobe, čiji je osnivač i 100% vlasnik RH).	Prihvaćen Prihvaća se u dijelu definiranja pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, slijedom čega će se dopuniti pojmovi iz članka 4. nacrtu zakona. Članak 4. točka 9. nacrtu zakona sadrži definiciju pravne osobe od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku: »pravne osobe od posebnog interesa« – su trgovačka društva i druge pravne osobe u kojima su Republika Hrvatska ili pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska imatelji dionica ili poslovnih udjela odnosno nositelji osnivačkih prava, a koje pravne osobe utvrđuje Vlada Republike Hrvatske odlukom iz članka 12. stavka 7. ovog Zakona
5	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D.	Prihvaćen Pojmovi iz članka 4. nacrtu zakona dopunit će se

	IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM, Članak 12. Predlažemo pojasniti je li stavak 1. („Pravne osobe u vlasništvu RH su.“) definicija ili je to podjela. Ako se radi o definiciji, onda u „pravne osobe u vlasništvu RH“ nesporno spadaju i pravne osobe od posebnog interesa i strateškog značaja koje su u neizravnom vlasništvu RH (u 100% vlasništvu druge pravne osobe, čiji je osnivač i 100% vlasnik RH). Ako se radi o podjeli, onda bi rečenica trebala glasiti: „Pravne osobe u vlasništvu RH dijele se na..“, kao što glasi podjela u stavku 2. istog članka.	definicijom pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske, a odredba iz članka 12. stavka 1. izmijenit će se na način da glasi: "Pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske dijele se na pravne osobe od posebnog interesa i ostala trgovačka društva".
6	TOMISLAV KOVAČEVIĆ IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM, Članak 22. Potrebno je izmijeniti članak 22. gdje odluku o privatizaciji poduzeća od strateškog interesa može donijeti samo Hrvatski sabor. Ako sve radimo u dobroj vjeri i u interesu RH ne vidimo niti jedan razlog da se donošenje takvih strateških odluka prepusti bilo kojoj instituciji osim Hrvatskom saboru. Nije nam jasno zašto je preko noći došlo do te promjene budući je u prethodnoj verziji Nacrta prijedloga ovog zakona ta ovlast bila dana Hrvatskom saboru. Poduzeća od strateškog interesa jamče samodostatnost RH i sigurnost građana i ne smiju se privatizirati pa državnoj vlasti koja ima dobre namjere ne bi trebalo smetati da su ista pod nadležnošću Hrvatskog sabora. Poučeni dosadašnjim iskustvima privatizacije državnih poduzeća smatramo da Hrvatski sabor jedini može biti nadležan za donošenje takvih odluka.	Nije prihvaćen Dionice i poslovni udjeli u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske su državna imovina slijedom čega upravljanje i raspolaganje istima spada u nadležnost Vlade Republike Hrvatske. Ustavom RH određena je dioba vlasti na izvršnu, zakonodavnu i sudbenu. Vlada RH je tijelo izvršne vlasti dok je Hrvatski sabor tijelo zakonodavne vlasti. Vlada Republike Hrvatske kao tijelo izvršne vlasti treba upravljati i raspolagati državnom imovinom, a ne zakonodavno tijelo. U skladu s tim je i članak 8. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (NN 150/11, 119/14, 93/16, 116/18, 18/22 i 78/24) koji propisuje da Vlada Republike Hrvatske ili od nje određeno tijelo upravlja i raspolaže imovinom RH, osim ako je posebnim zakonom drukčije određeno. Donošenje odluke Vlade Republike Hrvatske o raspolaganju dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske je i trenutna praksa sukladno Zakonu o upravljanju državnom imovinom.
7	TAJANA DODIĆ IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM, Članak 50. Predlažem da se iza članka doda članak 50. a, koji glasi: "Članak 50.a (1) Način i postupak kojim se svim kandidatima u postupcima zapošljavanja koje provode pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske osigurava jednaka dostupnost, vrednovanje kandidata prijavljenih na natječaj, sastav povjerenstva koja provode postupke procjene kandidata te druga pitanja u svezi provedbe postupka zapošljavanja, uređuju se pravilnikom koje donose pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske. (2) Pravilnik iz stavka 1. ovog članka objavljuje se na web stranici pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske". Obrazloženje prijedloga članka: Prilika je da se ovim prijedlogom Zakona konačno uredi pitanje zapošljavanja u trgovačkim društvima i drugim pravnim osoba čiji je vlasnik HR. Većina tih pravnih osoba nema razrađene procedure zapošljavanja niti jasne politike upravljanja ljudskim potencijalima. Pojedine pravne osobe koje i imaju pravilnike o postupcima zapošljavanja ne objavljuju ih na web stranicama, usprkos tome što su ih dužni objaviti prema Zakonu o pravu na pristup informacijama. Adresati takvih Pravilnika su prvenstveno kandidati koji se prijavljuju na natječajne postupke, a koji zapravo niti nemaju uvid u te dokumente. S obzirom da se radi o pravnim	Djelomično prihvaćen Prijedlog se prihvaća u dijelu koji se odnosi na javnu objavu pravilnika o zapošljavanju ili drugog odgovarajućeg internog općeg akta. Pravilnikom o izvještavju iz članka 56. stavka 5. nacrta Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske propisat će se da pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske na svojim web stranicama moraju objaviti i interni opći akt kojim se uređuju kriteriji i postupak zapošljavanja.

	osobama čiji je vlasnik RH te radi osiguranja jednakih uvjeta u postupcima zapošljavanja svim kandidatima (ustavno načelo, čl. 44. Ustava RH), nužno je uvesti mehanizme za propisivanje postupka zapošljavanja.	
8	HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.D. IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM, Članak 65. Vezano uz stavak 3., u slučaju da definicija „pravne osobe u vlasništvu RH“ ne obuhvaća pravnu osobu od posebnog interesa i strateškog značaja koja je u neizravnom vlasništvu RH, već da se na takvu pravnu osobu imaju primijeniti članci 65. i 66. ovog Prijedloga Zakona, prijedlog ove odredbe je u koliziji s načelom neovisnosti društva HOPS d.d. od društva HEP d.d., koja je propisana Zakonom o tržištu električne energije (NN 111/21 i 83/23) i Direktivom (EU) 2019/944, te je preduvjet za certificiranu djelatnost koju HOPS d.d. obavlja temeljem rješenja HERA-e (klasa: 310-02/13-01/11, urbroj: 371-01/16-97 od 22.2.2016.). U tom slučaju, predlažemo da se u ovu odredbu dodaju riječi: „osim ako je drugačije propisano posebnim zakonom u skladu s kojim je ovisno društvo osnovano“.	Prihvaćen U članku 65. stavcima 1. i 4. dodaju se riječi: "osim ako je drugačije propisano posebnim zakonom u skladu s kojim je ovisno društvo osnovano".